

AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ

2016

YILLIK RAPOR

AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ

2016

YILLIK RAPOR

ANKARA
Ocak 2017

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

EDİTÖR

Turgut Kerem Tuncel

ÇEVİRİ

Ali Murat Taşkent

REDAKSİYON

Hülya Önalp
Ali Murat Taşkent

TASARIM

Ruhi Alagöz

BASKI TARİHİ

Ocak 2017

BASKI

Neyir Matbaacılık
Matbaacılar Sitesi 35. Cad. No: 62
İvedik-Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 395 53 00 - **Faks:** 0 312 395 84 20

Copyright © AVİM (Avrasya İncelemeleri Merkezi)

Her hakkı saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü izinsiz kopyalanamaz,
dağıtılamaz ya da çoğaltılamaz.

Bu ve diğer AVİM yayınlarına ulaşmak için: www.avim.org.tr adresini ziyaret ediniz.

İçindekiler

Önsöz	4
<i>AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç</i>	
AVİM'in Geçmişi ve Geleceği Üzerine	6
<i>AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem</i>	
Başlarken	8
<i>AVİM Danışmanı E. Büyükelçi Yiğit Alpogan</i>	
AVİM Hakkında	10
Faaliyetler	11
Yayınlar	67
AVİM Uygulamalı Eğitim Programı	93
2016 Yılında Türkiye-Ermenistan İlişkileri	97
<i>AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem</i>	
Diğer Faaliyetler	101
Kadromuz	109
2017 Yılına Bakış	129
<i>AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç</i>	
AVİM Yayınları	133

AVİM Başkanı

E. Büyükelçi
Alev KILIÇ

Önsöz

ilk kez 2015 yılında yayınlanan yıllık raporumuzun aldığı olumlu yankılar üzerine, aynı anlayışla hazırladığımız 2016 yılı faaliyet ve yayınlarımızın topluca ele alındığı Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) 2016 Yıllık Rapor'unu sunmaktan mutluluk duyuyoruz.

2016 yılında AVİM'in ilgi alanını oluşturan Avrasya coğrafyası, önceki öngörülerimizi de doğrulayan yönde, önemli gelişmelere şahit olmuştur. Sovyetler Birliği'nin dağılmasını ve soğuk savaşın Batı'nın üstün gelmesi ile sona ermesini izleyen dönemde, Türkiye'nin Batı'nın en doğu noktası, karakolu olmaktan, Batı'yı uluslararası ilişkilerde ağırlık kazanmakta olan Doğu ile birleştiren merkezi bir konuma dönüşmekte olduğu, AVİM'in bir süredir dile getire geldiği bir düşünce ve değerlendirme olarak geçerliliğini sürdürmüştür.

Gelişmeler 2016 yılında da, başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere, Asya ülkelerinin dünya siyasi, ekonomik ve askeri dengelerinde ağırlık kazanmaya devam ettiklerini, küresel dengelerin yavaş da olsa Batı'dan Doğu'ya kayma eğilimini sürdürdüğünü göstermektedir. Rusya'nın, Avrupa Birliği'nden esinlenerek öncülük ettiği Avrasya Ekonomik Birliği, Çin'in istikrarlı şekilde gündemde tuttuğu *Bir Kuşak-Bir Yol İpek Yolu* projesi, Rusya ve Çin'in işbirliği içinde, önceleri güvenlik amacı ön plana çıkan, giderek ekonomik içerik kazanan Şanghay İşbirliği Örgütü, yeniden can-

lanma potansiyeli taşıyan, Türkiye, İran ve Pakistan'ın kurucu üyeleri olduğu Ekonomik İşbirliği Örgütü, Çin'in öncülük ettiği Asya Altyapı Yatırım Bankası, finans sisteminde ticari ödemelerin ülke para birimleriyle ödenmesi düşüncesi, Karadeniz ve Hazar Denizi havzalarının göz ardı edilmesi mümkün olmayan konumu ve potansiyeli küresel jeopolitikte Avrasya'nın öneminin artışının göstergeleri olmaya devam etmektedir.

Diğer taraftan, Avrasya kavramı esnekliğini sürdürmeye devam etmektedir. Bu tanımlı coğrafi olarak, Asya ve Avrupa kara parçasının tamamı olarak ifade etmek mümkün olduğu gibi, özel ilişkiler ve çıkarlarla sınırlı bir kapsama da indirgemek sözkonusu olabilmektedir. AVİM, Türkiye'nin Avrasya coğrafyasında merkezi bir konumda bulunduğunu, Doğu'nun Batı'ya, Batı'nın Doğu'ya açılan kapısı olduğunu, bu kapının menteşelerinin de Balkanlar ve Kafkaslarda bulunduğunu değerlendiregelmiştir. Bu itibarla Balkan coğrafyası ve ötesi, AVİM'in önemli ilgi odaklarından biridir. Türkiye bir Balkan ülkesidir. Balkan sözcüğünün kökeni Türkçe'dir. Türkiye'nin Avrupalı kimliği Balkan ülkesi olmasından kaynaklanmaktadır.

Kafkaslar, Hazar havzası ve Orta Asya cumhuriyetleri de AVİM'in vazgeçilmez diğer bir ilgi odağıdır. Güney Kafkasya'da Azerbaycan ve Gürcistan ile ilişkiler 2016 yılında da gelişerek devam etmiştir. Bölgesel ilişkilerde sorun yaratmaya devam eden tek istisna Ermenistan'dır. Ermenistan'ın ve Ermeni diasporasının bölgesel barış, istikrar ve işbirliğine engel çıkaran sorunlu durumu, AVİM çalışmaları ve araştırmaları bakımından önemli bir konu oluşturmaya

devam etmektedir. Bu kapsamda, *Ermeni Araştırmaları* dergimizin 53,54 ve 55'inci sayıları ile İngilizce yayınlanan *Review of Armenian Studies*'in 33 ve 34'üncü sayıları periyodik yayınlarımız kapsamında 2016 yılında da aksamadan ve ara vermeden devam etmiştir.

Ermeni sorununun ve Ermeni taleplerinin giderek hukuk alanına kayması, AVİM'i hukuk alanında da daha kapsamlı ve derinlemesine çalışmalar yapmaya yöneltmiştir. Bu bağlamda, yıl içinde çeşitli üniversitelerimizle ve ilgili hukuk uzmanları ve akademisyenlerimizle işbirliği içinde başlattığımız *Hukuk Çalıştayı* memnun edici sonuçlar vermeye başlamıştır. Ermeni iddialarının Türkiye'ye karşı siyasi istismar konusu yapılması ve keza her geçen gün daha açık bir şekilde görülmekte olan dini istismar veçhesi de üzerinde durulmasını gerektirecek hususlar olmuştur.

İlerleyen sayfalarda, 2016 yılında AVİM'in tüm faaliyet ve yayınları hakkında ayrıntılı bilgi bulunmaktadır. Bu yayınlar arasında, günlük olarak iki dilde yayınlanan AVİM bülteninin ulaştığı okuyucu kitlesinin devamlı artış göstermesi ve içeriğindeki niteliksel gelişmeler dikkat çekicidir. AVİM 2016 yılını kendi alanındaki çalışmaları ve araştırmaları bakımından yararlı, ileriye dönük, olumlu ve yaratıcı pencereler açan bir yıl olarak değerlendirmektedir.

Buradan çalışmalarımıza, toplantılarımıza ve yayınlarımıza ilgi gösteren ve bizi destekleyen herkese AVİM olarak şükranlarımızı, ulaştığımız bu düzeyi özverili gayret ve çalışmalarına borçlu olduğumuz tüm AVİM çalışanlarına da en derin teşekkürlerimi ifade ederim.

AVİM'in Geçmişi ve

AVİM Onursal Başkanı

E. Büyükelçi

Ömer Engin LÜTEM

AVİM 2009 yılında kurulmuştur. Ancak, zamanında Türkiye'nin en büyük özel düşünce kuruluşu olan Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi'ne (ASAM) bağlı Ermeni Araştırmaları Enstitüsü'nün görevlerini üstlenmiş bulunduğu ve aynı başkanın idaresi altında çalışıldığından AVİM'in, fiilen, 17 yıllık bir geçmişi olduğunu söylemek mümkündür.

Ermeni sorunu yaklaşık 2000 yılından itibaren, Türkiye'nin AB üyeliği sürecine paralel olarak, önem kazanmış, Türkiye bu dönemde gitgide daha yoğun olarak soykırım iddiaları ile karşı karşıya kalmıştı. Bunlara bilimsel alanda cevap verebilmek ciddi bir ihtiyaç haline geldiğinden, bu amaçla Ermeni Araştırmaları Enstitüsü kurulmuştu. Enstitü, 2001 yılı başlarında *Ermeni Araştırmaları*, izleyen yılda da *Review of Armenian Studies* dergilerini çıkartmaya başlamıştır. Bu dergiler o tarihten günümüze kadar kesintisiz yayınlanmıştır. Halen, *Ermeni Araştırmaları* 55. sayıya, *Review of Armenian Studies* ise 34. sayıya ulaşmıştır. Bu iki dergide, Ermeni sorunun çeşitli yönleri hakkında binlerce sayfa tutan incelemeler yayınlanmıştır.

Bu yoğun yayın faaliyetinin başlıca nedeni, Ermeni sorunu hakkında daha önceleri fedakârlıkla çalışan birkaç bilim adamı dışında hemen hiç inceleme yapılmamış olmasıdır. *Ermeni Araştırma-*

Geleceği Üzerine

ları ve Review of Armenian Studies bu boşluğu doldurmuş ve Ermeni sorununu inceleyenlerin çalışmalarını yayınlayabilmelerine olanak sağlamıştır. Dergilerimiz, geçmişte olduğu gibi günümüzde de, Ermeni sorunu konusunda Türkiye'deki tek devamlı yayınlardır. Diğer yandan, bu soruna dair resmi kaynakların çok büyük bir kısmı ülkemiz arşivlerinde bulunmaktadır. Ermeni sorunun tüm yönlerinin bilinmesi bakımından bunların bir an önce araştırılarak bilim dünyasına sunulması gerekmektedir.

AVİM kurulduktan sonra, Ermeni Araştırmaları Enstitüsü'nün tüm işlerini devralmış ve faaliyetlerini aynen devam ettirmiştir. Buna ek olarak, Türkiye'nin de içinde bulunduğu Avrasya bölgesi ile de yakından ilgilenmeye başlamıştır. Öteden beri bir ekonomik güç olan Japonya'dan başka Çin ve Hindistan'ın da bu alanda hızla yükselmesi, Güney Doğu Asya ülkelerinin ticari alandaki başarıları ve Rusya'nın Asya bölgesindeki doğal kaynaklarının zenginliği dikkate alınırsa, şimdiye kadar ekonomi ve bunun doğal sonucu olarak siyasi alanda ön planda olan Amerika-Avrupa ekseninin bir süre sonra bu konumunu kaybedeceği ve birinciliği Avrasya'ya bırakacağı anlaşılmaktadır. Bu durumun Türkiye bakımından önemi, Avrupa'nın güney sınırında yer alan ve hala Avrupa'ya aidiyeti tartışılan Türkiye'nin Avrasya'nın yükselmesi sonucunda bir merkez ülkesi

konumu kazanması ve bunun sonucu olarak da gerek enerji gerek taşımacılık yönünden bir geçiş ülkesi haline gelmesi, ayrıca bu merkezi durumun kendisine ticari yönden avantajlar sağlamasıdır. Bu nedenle, Türkiye'nin şimdiye kadar ekonomik entegrasyon arzulanığı Avrupa'nın yanında, Avrasya'daki bu önemli değişimleri de dikkate alması ve bölge ülkeleriyle yakın ilişkiler geliştirmesinde büyük yarar vardır. Bu alanda gerekli araştırmaların yapılması bakımından AVİM ve benzeri kuruluşlara önemli görevler düşmektedir. Nitekim AVİM, bu bölgenin, başta Kafkasya ve Rusya'dakiler olmak üzere, bazı önde gelen düşünce kuruluşlarıyla işbirliği yapmakta olup, yakın bir gelecekte Orta Asya'daki Türk cumhuriyetlerindeki kuruluşlarla yakın temaslar kurmayı planlamaktadır.

Halen AVİM, sayıca az ancak gerek eğitim gerek yabancı dil bakımından kaliteli bir kadro ile çalışmalarını yürütmektedir. Başkanı Sayın Büyükelçi Kılıç'ın deneyim ve öngörüsü ile kısa süre önce AVİM'e katılan Sayın Büyükelçi Alpoğan'ın değerli katkılarının AVİM'in önümüzdeki dönemde de başarılı çalışmalar gerçekleştirmesini sağlayacağına olan inancımı belirterek, AVİM'in tüm çalışanlarına ve kuruluşumuza destek verenlere içten teşekkürlerimi sunuyorum.

AVİM Danışmanı

E. Büyükelçi
Yiğit ALPOGAN

Başlarken

Çalışma ve etkinliklerini daima ve hiç azalmayan bir ilgi ile izlediğim Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde 2016 yılının son günlerinde göreve çağrılmanın onur ve mutluluğunu yaşamaktayım.

Benim için aynı zamanda büyük bir sorumluluk üstlenmek anlamını taşıyan yeni görevimde, bana, bir yandan 42 yılı aşan bir süreyle hizmet ettiğim Dışişleri Bakanlığımızdaki çalışmalarımın getirdiği tecrübe birikiminin, diğer yandan Barcelona'da 2010 yılında kurulan "Akdeniz için Birlik" (AiB) uluslararası örgütünde Genel Sekreter Yardımcısı olarak sürdürdüğüm son altı yıllık mesainin yardımcı olacağını umuyorum. Bu bağlamda, Dışişleri Bakanlığımızda Avrasya'dan sorumlu Müsteşar Yardımcılığı

görevinde bulunmuş olmanın yanı sıra Avrasya'ya dahil olmayan ama hemen yanı başında yer alan ve Avrasya ile çağlar boyunca siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda derin bir etkileşimi sürdüren Akdeniz'e ilişkin konularla uğraşmış olmamı da önemli bir avantaj olarak değerlendiriyorum. Zira, Avrasya'nın belli bir coğrafyaya hapsedilmiş, yalıtılmış ve statik bir kavram olarak değil, sürekli değişen ve dönüşen dünyamızda çevre coğrafyaları etkileyen, dinamik bir bölge şeklinde değerlendirilmesi gerektiği inancındayım.

Avrasya Bölgesi'nin bu özelliği, dünyadaki siyasi ve ekonomik ağırlık merkezinin Atlantik-Avrupa ekseninden Doğu Asya-Pasifik'e süratle kaymakta olduğu gerçeği hatırlandığında büsbütün önem

kazanmaktadır. Bu geçiş sürecinde Avrasya bölge olarak önemini hiç kaybetmemekte, hep merkezde olmakta ve gelişmeleri etkileyici ve belirleyici olarak ön planda kalmaya aday gözükmektedir. Bu durum, hiç şüphesiz Avrasya konuları ile meşgul bir araştırma ve inceleme merkezi olarak AVİM'e de yeni sorumluluklar getirmektedir.

Bu düşünceler doğrultusunda, ben de, görevime başlarken AVİM'in çok değerli kadrosu içinde yer alarak önümüzde açılan yeni dönemin gerektireceği fikri çalışmalara katkıda bulunabilecek olmaktan duyduğum mutluluğu ifade etmek istiyorum. Bana bu fırsatı tanıyan AVİM yönetimine teşekkürlerimi sunmayı bir borç biliyorum.

AVİM Hakkında

2009 yılında kurulmuş olan AVİM, Türkmeneli İşbirliği ve Kültür Vakfı bünyesinde faaliyet gösteren, Ankara merkezli, bağımsız, kâr amacı gütmeyen bir düşünce kuruluşudur. AVİM çalışmalarını yüksek lisans ve doktora çalışmalarına devam eden veya doktorasını tamamlamış analistler ve idari personel ile yürütmektedir.

Misyonumuz

AVİM, araştırmacı, akademisyen, gazeteci, siyasi karar verici ve ilgili diğer kesimlere Türkiye için stratejik öneme sahip olan Avrupa, Balkanlar, Geniş Karadeniz Bölgesi, Kafkaslar ve Orta Asya'daki güncel siyasi gelişmeler hakkında geniş ve derinlikli perspektifler sunmayı amaçlamaktadır. Değişen küresel jeopolitik bağlamda Türkiye'nin karşı karşıya olduğu sorun ve fırsatların anlaşılmasına katkı sağlamak AVİM'in bir diğer hedefidir. Türkiye'nin jeopolitik konumu, Avrasya bölgesi ve bu bölgenin iki kilit noktası olan Kafkasya ve Balkanlar'a büyük dikkat gösterilmesini gerektirmektedir. Bu nedenle, AVİM çalışmalarında bu iki bölge üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu çerçevede, ihtilafli Türk-Ermeni ilişkileri AVİM'in özel önem atfettiği bir konudur.

Vizyonumuz

AVİM, Avrasya Bölgesi üzerinde çalışan uzman ve akademisyenler arasında entellektüel iletişim ve işbirliği ağı inşa etmeyi öngörmektedir. AVİM bu çerçevede, ulusal ve uluslararası resmi ve sivil kuruluşlar, bağımsız araştırma enstitüleri ve üniversitelerle işbirliği yapmakta, bunları daha üst seviyelere taşımak için gayret göstermektedir.

Ne Yapıyoruz

AVİM, özgün araştırmalara dayanan kitap ve raporlar, konferans kitapları ve politika notlarını basılı ve elektronik formatta yayınlamakta, Avrasya bölgesindeki siyasi gelişmeler hakkında ulusal ve uluslararası konferans ve çalıştaylar düzenlemektedir. Bunların yanında AVİM, olgunlaşmakta olan yeni Avrasya'yla ilgili haber yorum ve analizleri internet sitesinde yayınlamakta, bunları ayrıca hergün yaklaşık 7000 alıcıya ulaşan günlük bülteni aracılığıyla ilgili kişilere ulaştırmaktadır.

AVİM aşağıdaki hakemli akademik üç dergiyi çıkarmaktadır.

- Ermeni Araştırmaları (Türkçe, 2001'den beri)
- Review of Armenian Studies (İngilizce, 2002'den beri)
- International Crimes and History / Uluslararası Suçlar ve Tarih (Türkçe ve İngilizce, 2005'ten beri)

İletişim:

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • Fax: +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

www.avim.org.tr

AVİM 2016 Yıllık Rapor

Faaliyetler

---

11. Asya-Avrupa Zirvesi Öncesi Moğolistan'daki Mevcut Durum, Moğolistan'ın Bölgesel Potansiyeli ve Türk-Moğol İlişkileri Başlıklı Toplantı

AVİM, 18 Ocak 2016 tarihinde *11. Asya-Avrupa Zirvesi Öncesi Moğolistan'daki Mevcut Durum, Moğolistan'ın Bölgesel Potansiyeli ve Türk-Moğol İlişkileri* başlıklı bir toplantı düzenlemiştir.

Açılış konuşmasını AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın yaptığı toplantının ilk bölümünde Türkiye'nin Ulan Batur Büyükelçisi Murat Karagöz, bölgesel gelişmeler bağlamında Moğolistan'ın mevcut siyasi ve ekonomik durumu hakkında kapsamlı bir sunum yapmıştır. Büyükelçi Karagöz, birçok alt başlık ile zenginleştirdiği sunumunda, Türkiye-Moğolistan ilişkileri ve Moğolistan'ın Türkiye ve bölge açısından stratejik önemine dair değerlendirmelerde bulunmuştur.

Toplantının ikinci bölümü, toplantıda bulunan Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon

Ajansı Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ve Anka Enstitüsü temsilcileri ile Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi'nden akademisyenlerin de katkılarıyla gerçekleşen soru-cevap bölümüyle devam etmiştir. Bu bölümde tartışmalar, Moğolistan'ın bölgesel düzlemde Rusya ve Çin bağlantılı stratejik konumu ve bölgede meydana gelen son gelişmeler ışığında Türk-Moğol ilişkileri üzerinde yoğunlaşmıştır.

27 Ocak 2016

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın *Uluslararası Holokost Kurbanlarını Anma Töreni'*ne Katılımı

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, 27 Ocak 2016 tarihinde düzenlenen *Uluslararası Holokost Kurbanlarını Anma Töreni'*ne katılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı'nda Nazi Almanyası tarafından gerçekleştirilen Yahudi Soykırımı'nın (Holokost) kurbanlarının anılmasına yönelik olarak, bu dönemdeki en büyük toplama kamplarından olan Auschwitz-Birkenau toplama kampının 1945 yılında kurtarıldığı gün olan 27 Ocak günü, 2005 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından *Uluslararası Holokost Kurbanlarını Anma Günü* ilan edilmiştir.

Türkiye'de de Holokost konusundaki farkındalığın artırılmasına yönelik etkinliklerin ve eğitim faaliyetlerinin bir bileşeni olarak 2011 yılından bu yana *Uluslararası Holokost Kurbanlarını Anma Günü* vesilesiyle çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk Çalıştayları - 2

1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk: AİHM'in Perinçek İçtihadının Hukuksal Etkileri ve Sonuçları Başlıklı Çalıştay

11-12 Şubat 2016

AVİM, 11-12 Şubat 2016 tarihlerinde Ankara'da Başkent Üniversitesi işbirliği ile *1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk Çalıştayları* dizisinin ikinci ayağı olan *1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk: AİHM'in Perinçek İçtihadının Hukuksal Etkileri ve Sonuçları* başlıklı bir çalıştay düzenlemiştir.

AVİM'in Başkent Üniversitesi işbirliği ile 11-12 Şubat 2016 tarihlerinde Ankara'da düzenlediği *1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk: AİHM'nin Perinçek İçtihadının Hukuksal Etkileri ve Sonuçları* başlıklı çalıştayda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Büyük Dairesi'nin 15 Ekim 2015 tarihinde Perinçek-İsviçre davası hakkında aldığı karar ele alınmıştır. Hatırlanacağı üzere İsviçre mahkemeleri, Türk siyasetçi Dr. Doğu Perinçek'i bu ülkede yaptığı bazı konuşmalarda 1915 olaylarının soykırım olarak adlandırılmasına karşı çıktığı için mahkum etmişti.

1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk: AIHM'nin Perinçek İçtihadının Hukuksal Etkileri ve Sonuçları başlıklı çalışmaya Ankara, Çanakkale, İstanbul ve ABD'den katılan otuzun üzerinde akademisyen, hukukçu, araştırmacı ve AVİM analisti dava sürecini, dava hakkında verilen kararın içerik ve niteliğini, bu kararın olası sonuç ve etkilerini farklı boyutlarıyla değerlendirmişlerdir.

Bu kapsamda gerçekleştirilen *AIHM'in Perinçek-İsviçre Davası Kararıyla Oluşan İçtihadın Temel Unsurları ve 1915 Olayları Açısından Anlam ve Önemi* başlıklı ilk oturumda, içtihadın 1915 olaylarının hukuki niteliğinin belirlenmesi açısından taşıdığı anlam ve önem; içtihadta 1915 olayları ile Holokost arasında yapılan kıyaslamaların ne anlama geldiği; Büyük Daire kararında dikkate alınan tarihi, coğrafi ve zaman faktörlerinin nasıl değerlendirilmesi gerektiği gibi konular değerlendirilmiştir.

AIHM'in Perinçek-İsviçre Davası Kararıyla Oluşan İçtihadın İnkâr ve Hafıza Yasaları Açısından Anlam ve Önemi başlıklı ikinci oturumda ise içtihadın “inkar yasalarına” yönelik tartışma bağlamında anlam ve önemi; İsviçre başta olmak üzere “inkar yasası” olan ülkelerin, ilgili yasalarında değişiklik yapmalarının gerekip gerekmediği; içtihadın müstakbel yasal girişimleri önleyici etkisinin olup olmadığı gibi konular tartışılmıştır.

1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk: AIHM'in Perinçek İçtihadının Hukuksal Etkileri ve Sonuçları başlıklı çalıştay, AVİM'in ilkinin 8-9 Ekim 2015 tarihlerinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin ev sahipliğinde düzenlediği *1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk* konulu çalıştaylar dizisinin ikinci ayağını teşkil etmiştir.

17 Şubat 2016

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın Türkmeneli TV'de Yayınlanan *Ortadoğu Gündemi* Programına Katılımı

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, 17 Şubat 2016 tarihinde Türkmeneli TV'de yayınlanan *Ortadoğu Gündemi* programına katılarak dış politika gündemine dair değerlendirmelerde bulunmuştur.

Zoraki İttifaktan Yol Ayrımına: İttihat-Terakki ve Ermeniler Başlıklı Kitabın Tanıtım Toplantısı

18 Şubat 2016

18 Şubat 2016 tarihinde Doç. Dr. Nejla Günay'ın *Zoraki İttifaktan Yol Ayrımına: İttihat-Terakki ve Ermeniler* başlıklı kitabının tanıtım toplantısı AVİM'de gerçekleştirilmiştir.

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Tarih Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Nejla Günay'ın Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları tarafından 2015 yılında yayınlanan *Zoraki İttifaktan Yol Ayrımına: İttihat-Terakki ve Ermeniler* başlıklı kitabının tanıtımı amacıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda Günay, 19. yüzyılın sonlarından Birinci Dünya Savaşı'nın başlarına kadar olan dönem içerisinde Türk-Ermeni ilişkilerinin gelişimini İttihat-Terakki Cemiyeti ve Taşnaksutyun arasındaki ilişkiler ekseninde ele alan kitabında okuyucuya sunduğu konu ile ilgili veri ve analizlerini bir kez daha dinleyicilerle paylaşmış ve konu hakkında değerlendirmelerde bulunmuştur. Toplantı, dinleyicilerin de katıldığı soru-cevap bölümü ile sona ermiştir.

23 Şubat 2016

AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem ve AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın *Türk-Ermeni İlişkilerinin Dünü, Bugünü, Yarını* Başlıklı Konferansta Yaptıkları Konuşmalar

23 Şubat 2016 tarihinde Çağ Üniversitesi'nde düzenlenen *Türk-Ermeni İlişkilerinin Dünü, Bugünü, Yarını* başlıklı konferansta, AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem ve AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç birer konuşma yapmışlardır.

Türk-Ermeni ilişkilerinin tarihsel seyri içinde değerlendirildiği bu konferansta, geçmiş yüzyıllara dayanan Türk-Ermeni ilişkilerinin değişik boyutları ele alınmıştır. Bu çerçevede, AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem soykırım iddialarını değerlendirdiği *Ermeni Tehcirinin Nedenleri, Tehcir Bir Soykırım Mıdır?* başlıklı bir konuşma yapmıştır. AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç ise *Türk-Ermeni İlişkilerinin Geleceği ile İlgili Değerlendirmeler* başlıklı konuşmasında, Türk-Ermeni ilişkilerinin geleceğine dair düşüncelerini dinleyicilerle paylaşmıştır.

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın Ankara Radyosu'nda Yayınlanan *Gündem* Programına Katılımı

4 Mart 2016

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, 4 Mart 2016 tarihinde Ankara Radyosu'nda yayınlanan *Gündem* programına katılarak dış politika gündemine dair değerlendirmelerde bulunmuştur.

15 Mart 2016

Şehit Diplomatlarımız (1973-1994) Başlıklı Kitabın Tanıtım Toplantısı

AVİM, 15 Mart 2016 tarihinde E. Büyükelçi Bilal N. Şimşir'in *Şehit Diplomatlarımız (1973-1994)* başlıklı kitabının tanıtımı amacıyla bir toplantı gerçekleştirmiştir.

E. Büyükelçi Bilal N. Şimşir'in konuşmacı olduğu toplantıda, Dışişleri Bakanlığı İstihbarat ve Araştırma Genel Müdürlüğü arşivlerinde muhafaza edilen oldukça kapsamlı dosyalardan yararlanarak kaleme almış olduğu *Şehit Diplomatlarımız (1973-1994)* başlıklı kitapta incelediği, 1973-1994 yılları arasında Türk Dışişleri mensupları, konsolosluk çalışanları ve ailelerine karşı Ermeni terör örgütlerince gerçekleştirilen suikastları farklı boyutlarıyla değerlendirmiştir. Toplantı, Bilal N. Şimşir'in dinleyicilerin sorularını yanıtladığı bir bölüm ile sona ermiştir.

AVİM'in Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Tarafından Düzenlenen 18 Mart Şehitleri Anma Günü Törenine Katılımı

18 Mart 2016

AVİM çalışanları, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından düzenlenen 18 Mart Şehitleri Anma Günü Töreni'ne katılmışlardır.

Cebeci Asri Mezarlığı'ndaki Dışişleri Şehitliği'nde düzenlenen anma töreninde, Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları, Çanakkale'de hayatını kaybeden şehitler, yurtdışı görevleri sırasında Ermeni terör örgütlerinin saldırıları sonucu hayatlarını kaybeden Dışişleri Bakanlığı mensupları ve şehit olmuş olan tüm kamu çalışanları ve aileleri anılmıştır.

21-22 Mart 2016

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın UNESCO Tarafından Düzenlenen *Prevention of Violent Extremism* (Şiddete Varan Aşırılığı Önleme) Başlıklı Toplantıya Katılımı

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, 21-22 Mart 2016 tarihlerinde UNESCO tarafından Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenen *Prevention of Violent Extremism* (Şiddete Varan Aşırılığı Önleme) başlıklı toplantıya katılmıştır.

Sınırlı sayıda uzmanın katıldığı ve Eylül 2016'da Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de düzenlenecek daha geniş katılımlı bir toplantının hazırlık toplantısı niteliğinde olan bu toplantıda, küresel ve bölgesel terörizmin önlenmesi amacıyla özellikle eğitim alanında nelerin yapılabileceğine dair tartışmalar yürütülmüştür.

AVİM Analistlerinin Litvanyalı Diplomat Heyeti ile Gerçekleştirdiği Toplantı

31 Mart 2016

AVİM analistleri, 31 Mart 2016 tarihinde AVİM'i ziyaret eden Litvanya Dışişleri Bakanlığı ve Litvanya'nın Türkiye Büyükelçiliği'nden diplomatlardan oluşan bir heyet ile toplantı gerçekleştirmiştir.

Toplantıda AVİM analistleri, Türkiye'nin Kafkasya, Orta Asya ve Büyük Karadeniz Bölgesi'ne yönelik yaklaşımı ve bu bölgelerde yaşanan gelişmelerle ilgili görüşlerini Litvanyalı diplomat heyeti ile paylaşmış, bu konular hakkında Litvanyalı diplomat heyetinin görüşlerini dinlemişlerdir. AVİM analistleri ve Litvanyalı diplomat heyeti arasındaki görüşme, karşılıklı görüş alışverişini hedefleyen bu tip toplantıların gelecekte de devam ettirilmesi temennisi ile son bulmuştur.

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın Bakü'de Düzenlenen *Stop Genocides* (Soykırımları Durdurun) Başlıklı Uluslararası Konferansta Sunduğu Bildiri

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, 30 Mart-1 Nisan 2016 tarihlerinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen *Stop Genocides* (Soykırımları Durdurun) başlıklı uluslararası konferansta bir bildiri sunmuştur.

Azerbaycan, ABD, İran, İsrail, Macaristan, Özbekistan, Rusya ve Türkiyeden uzman ve akademisyenlerin katıldığı konferansta, tarih boyunca yapılan soykırımlar, soykırım suçuyla mücadelenin hukuki bileşenleri, uluslararası mahkemeler ve adalet gibi konular ele alınmıştır. AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç da bu çerçevede konferansa katılan uluslararası uzman ve akademisyenlere konu hakkındaki görüşlerini ifade ettiği bir bildiri sunmuştur.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 1

Fransa Anayasa Konseyi ile AİHM Kararları Işığında Ermeni İddialarının Değerlendirilmesi Başlıklı Konferans

4 Nisan 2016

AVİM, 4 Nisan 2016 tarihinde E. Büyükelçi Dr. M. Şükrü Elekdağ'ın konuşmacı olduğu *Fransa Anayasa Konseyi ile AİHM Kararları Işığında Ermeni İddialarının Değerlendirilmesi* başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

Fransa Anayasa Konseyi 8 Ocak 2016 tarihinde, Holokost'un (Yahudi Soykırımı) inkarını yasaklayan Gayssot Yasası'nın, Fransa'da kanun ile tanınmış "Ermeni soykırımı" vb. olayların inkarına herhangi bir ceza öngörmediği gerekçesiyle iptali istemi ile açılan bir dava hakkındaki kararını açıklamıştır. Davaya, Fransa'daki Ermeni aktivistleri ile Fransa'daki okul kitaplarından Ermeni soykırımı iddialarının çıkarılmasını talep eden bir Fransız-Türk örgütü olan Türk Tarih Eğitiminde Tarafsızlık Derneği'nin (TTETD) de müdahil sıfatıyla katılmıştır. TTETD başvurusunda, Türkiye'yi Ermeni soykırımıyla suçlayan 2001 tarihli yasanın hukuki temelden yoksun olduğu ve Fransa Anayasası'nı ihlal ettiği gerekçesiyle iptalini de talep etmiştir. Davanın sonucunda, Fransa Anayasa Konseyi, uluslararası bir ceza mahkemesi tarafından tespit edilmiş suçların inkarının cezalandırılmasını öngören Gayssot Yasası'nın, Fransa Anayasası ile çelişmediğine karar vermiştir. Bu karar, bir fiilin soykırım olup olmadığının sadece yetkili bir mahkeme tarafından saptanabileceğini teyit etmiştir. Böylece,

Fransa Parlamentosu tarafından 2001 tarihinde kabul edilen ve 1915 olaylarını soykırım olarak tanımlayan yasanın potansiyel etkileri ve Ermeni soykırımının inkârını suç sayan yasaların geçirilme ihtimali ortadan kalkmıştır.

Fransa Anayasa Konseyi ile AIHM Kararları Işığında Ermeni İddialarının Değerlendirilmesi başlıklı konferansta, aynı zamanda TTETD'nin başkanı da olan E. Büyükelçi Dr. M. Şükrü Elekdağ, hem Fransa Anayasa Konseyi hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde görülen davaların, Ermeni iddiaları ve Türk-Ermeni ihtilafı açısından önemleri ve olası sonuçları hakkında görüşlerini dinleyicilerle paylaşmıştır.

E. Büyükelçi Dr. M. Şükrü Elekdağ'ın konuşmacı olduğu bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlediği *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin ilk ayağını teşkil etmiştir.

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın Kanal B'de Yayınlanan *Hariciye Kliniği* Programına Katılımı

13 Nisan 2016

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, 13 Nisan 2016 tarihinde Kanal B'de yayınlanan *Hariciye Kliniği* programına katılarak dış politika gündemine dair değerlendirmelerde bulunmuştur.

E. Büyükelçi Alev Kılıç, 1 Haziran 2016, 29 Haziran 2016 ve 20 Temmuz 2016 tarihlerinde de bu programa konuk olarak gündeme dair çeşitli değerlendirmelerde bulunmuştur.

15 Nisan 2016

Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History Dergisi'nin Çarlık Rusyası ve Sovyetler Birliği'nde Kırım Tatarları Özel Sayısı'nın Tanıtım Toplantısı

AVİM, 15 Nisan 2016 tarihinde *Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History Dergisi'nin Çarlık Rusyası ve Sovyetler Birliği'nde Kırım Tatarları Özel Sayısı'nın* tanıtımı kapsamında Kırım ve Kırım Tatarları'nın konu edildiği bir konferans düzenlemiştir.

Prof. Dr. Ayşegül Aydıngün (ODTÜ Sosyoloji Bölümü ve Avrasya İncelemeleri Programı; Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History Yayın Kurulu Üyesi), Prof. Dr. İsmail Aydıngün (Başkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü) ve Yrd. Doç. Dr. Tümen Somuncuoğlu'nun (Gazi Üniversitesi Tarih Bölümü) konuşmacı oldukları toplantıda, Kırım Hanlığı'nın kurulduğu 15. yüzyıldan 1944 Sürgünü'ne kadar geçen dönemde, 1944 Sürgünü ve sonrasında, ve 2014 yılında Kırım'ın Rusya Federasyonu tarafından ilhakından sonraki süreçte Kırım Tatarları'nın toplumsal durumları ve yarımada yaşanan güncel gelişmeler irdelenmiştir.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 2

Osmanlı İmparatorluğu'na Gelen Mormon Misyonerlerin Osmanlı Ermenileri ile İlişkileri Başlıklı Konferans

19 Nisan 2016

AVİM, 19 Nisan 2016 tarihinde Prof. Dr. Seçil Karal Akgün'ün konuşmacı olduğu Osmanlı İmparatorluğu'na Gelen Mormon Misyonerlerin Ermenilerle İlişkileri başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

İş Bankası Kültür Yayınları tarafından 2014'de yayınlanan *Osmanlı İmparatorluğu'nda Mormon Misyonerler* başlıklı kitabın yazarı olan Prof. Dr. Seçil Karal Akgün, *Osmanlı İmparatorluğu'na Gelen Mormon Misyonerlerin Osmanlı Ermenileri ile İlişkileri* başlıklı konferansta, Amerikalı Mormon misyonerlerini yurtlarından binlerce kilometre uzaktaki Osmanlı topraklarına çeken nedenler ve Osmanlı topraklarında kaldıkları süreçte özellikle Osmanlı Ermenileriyle kurdukları ilişkiler hakkındaki araştırmalarının sonuçlarını dinleyicilerle paylaşmıştır. Prof. Seçil Karal Akgün'ün konuşmasında vurguladığı önemli unsurlardan biri, Mormon misyonerlerin Osmanlı topraklarında kaldıkları otuz yıl süresince kaleme aldıkları pek çok evrak ve makalenin ve yaptıkları yazışmaların bu dönem hakkında dikkat çekici gözlemler içerdiğine ve 1915 yılı ve sonrasına ait Mormon belgelerinin soykırım iddialarını geçersiz kılar nitelikte içeriklere sahip olduklarına dair görüşleri olmuştur.

Prof. Dr. Seçil Karal Akgün'ün konuşmacı olduğu bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlediği *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin ikinci ayağını teşkil etmiştir.

22 Nisan 2016

AVİM'in Anadolu Ajansı Diplomasi Muhabirlerine Verdiği Konferans

AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem ve AVİM analistleri, 22 Nisan 2016 tarihinde Anadolu Ajansı diplomasi muhabirlerinden oluşan bir gruba Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkında bir konferans vermiştir.

Bu konferansta, Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin tarihsel izleği ve günümüzdeki durumu hakkındaki görüşlerini ifade eden AVİM Onursal Başkanı ve analistleri, iki ülke arasındaki ilişkiler açısından önem arz eden çeşitli konular hakkındaki gözlemlerini de Anadolu Ajansı diplomasi muhabirleri ile paylaşmışlardır.

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın Marmara Üniversitesi'nde Düzenlenen *Soykırım İddialarının Sürekli Gündemde Tutulması, Nefret Söylemi Teşkil Etmekte Midir?* Başlıklı Konferansta Yaptığı Konuşma

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Hukuk Ana Bilim Dalı Başkanlığı'nca 26 Nisan 2016 tarihinde düzenlenen *Soykırım İddialarının Sürekli Gündemde Tutulması, Nefret Söylemi Teşkil Etmekte Midir?* başlıklı konferansta bir konuşma yapmıştır.

Fransa Anayasa Konseyi'nin Ermeni Soykırım İddialarını Değerlendirme Süreci başlığını taşıyan konuşmasında E. Büyükelçi Alev Kılıç, Fransa'da gündeme getirilen "soykırım inkar yasaları" ve "soykırım inkarını" cezalandırmayı öngören yasa tasarılarına dair güncel gelişmeleri değerlendirmiştir.

3 Mayıs 2016

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 3**Türk-Ermeni İlişkilerine Bir Bakış Başlıklı Konferans**

AVİM, 3 Mayıs 2016 tarihinde E. Büyükelçi Kadri Ecvet Tezcan'ın konuşmacı olduğu *Türk-Ermeni İlişkilerine Bir Bakış* başlıklı bir konferans düzenlenmiştir.

Türk-Ermeni İlişkilerine Bir Bakış başlıklı konferansta, 1998-2001 yılları arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de Büyükelçi ve 2008-2009 yılları arasında Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasi İşler Müsteşar Yardımcısı olarak görev yapmış olan E. Büyükelçi Kadri Ecvet Tezcan, bir diplomat olarak sahada yaptığı gözlemler ve edindiği deneyimlerin ışığında Türk-Ermeni ilişkilerinin tarihi ve siyasi boyutlarını irdelemiştir.

Bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin üçüncü ayağını oluşturmuştur.

AVİM'in Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğrencilerine Verdiği Konferans

6 Mayıs 2016

6 Mayıs 2016 tarihinde AVİM'i ziyaret eden Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencilerine, AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem ve AVİM analistleri bir konferans vermiştir.

Bu konferansta, AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem'in Türk-Ermeni ilişkilerinin tarihsel boyutlarına değindiği konuşmasından sonra, AVİM analistlerinden Hazel Çağan Elbir, Ermeni terörü hakkındaki çalışmalarından yola çıkarak hazırladığı bir sunum gerçekleştirmiştir. Son olarak, AVİM kıdemli analisti Dr. Turgut Kerem Tuncel, Türk-Ermeni ilişkilerinin güncel durumu ve Karabağ meselesini ele aldığı bir konuşma yapmıştır. Konferans, soru-cevap bölümü ile sona ermiştir.

6-8 Mayıs 2016

AVİM Analistlerinden Dr. Turgut Kerem Tuncel ve Özge Nur Öğütçü'nün *Gürcistan'da İslamiyetin Dünü, Bugünü, Yarını* Başlıklı Sempozyumda Sundukları Bildiriler

Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi'nin ev sahipliğinde 6-8 Mayıs 2016 tarihlerinde düzenlenen *Gürcistan'da İslamiyetin Dünü, Bugünü, Yarını* başlıklı sempozyumda, AVİM kıdemli analisti Dr. Turgut Kerem Tuncel ve AVİM analisti Özge Nur Öğütçü birer bildiri sunmuşlardır.

Dr. Turgut Kerem Tuncel, AVİM kıdemli analisti Aslan Yavuz Şir ile birlikte hazırladığı *Güney Kafkasya Ülkelerinin ve Türkiye'nin Gürcistan Müslümanlarına Yönelik Politikaları* başlıklı bildiri, Gürcistan'daki Müslüman topluluklara dair bölge ülkelerinin tutum ve politikalarına değinmiştir. Özge Nur Öğütçü ise ODTÜ Sosyoloji Bölümünde Yüksek Lisans öğrencisi Ayaç Yılmaz ile birlikte kaleme aldığı *Azeriler, Borçalı Türkleri/Aidiyet ve Entegrasyon* başlıklı sunumda, Borçalı Türklerinin yaşadıkları aidiyet ve sosyo-ekonomik entegrasyon sorunlarını dinleyicilere aktarmıştır.

ABD Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Vekili Daniel N. Rosenblum ile Yuvarlak Masa Toplantısı

17 Mayıs 2016

AVİM, 17 Mayıs 2016 tarihinde ABD Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Vekili Daniel N. Rosenblum'un katıldığı bir yuvarlak masa toplantısı düzenlemiştir.

Sınırlı katılımlı ve kapalı gerçekleştirilen yuvarlak masa toplantısında Rosenblum, görev ve sorumluluk alanı olan Orta Asya'daki ülkeler ile ABD arasındaki ilişkiler ve ABD'nin bölgeye yönelik politikaları hakkında bir sunum yapmıştır. Toplantıda Rosenblum ve katılımcılar, Orta Asya bölgesine ilişkin görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

18 Mayıs 2016

AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem ve AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın Dışişleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi'nde Verdikleri Ermeni Sorunu Konulu Ders

18 Mayıs 2016'da AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem ve AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, Dışişleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi Başkanlığı'nın düzenlediği seminerde Dışişleri Bakanlığı aday meslek memurlarına Ermeni Sorunu konulu bir ders vermişlerdir.

**AVİM Kıdemli Analisti Dr. Turgut Kerem Tuncel'in
Helsinki'de düzenlenen *Historians without Borders:
The Use and Abuse of History in Conflicts*
(Sınır Tanımayan Tarihçiler: Anlaşmazlıklarda
Tarihin Araçsallaştırılması ve İstismarı)
Başlıklı Konferansa Katılımı**

AVİM Kıdemli Analisti Dr. Turgut Kerem Tuncel, 19-20 Mayıs 2016 tarihlerinde Finlandiya'nın Başkenti Helsinki'de düzenlenen *Historians without Borders: The Use and Abuse of History in Conflicts* (Sınır Tanımayan Tarihçiler: Anlaşmazlıklarda Tarihin Araçsallaştırılması ve İstismarı) başlıklı konferansa katılmıştır.

Haziran 2015'te Helsinki'de kurulan ve kamusal alanda tarihsel tartışmaların yürütülmesini, akademi ve siyaset kurumu arasında etkileşimi sağlamayı ve güncel sorunların çözümünde tarihsel çalışmalardan faydalanılmasını ve bu amaçlar doğrultusunda farklı ülkelerden uzmanlar arasında bir iletişim ağı oluşturmayı hedefleyen *Historians without Borders*'in düzenlediği konferansta diğer konuların yanında Türk-Ermeni ihtilafına dair de bir oturum düzenlenmiştir.

Bu konferansa katılan Dr. Turgut Kerem Tuncel'in kaleme aldığı *Searching for the Right Approach to Solve the Turkish-Armenian Controversy* (Türk-Ermeni İhtilafının Çözümü için Doğru Bir Yaklaşımı Aramak) başlıklı metin, konferansın organizatörleri tarafından diğer konferans belgeleriyle birlikte sayıları yüzü aşan katılımcılara dağıtılmıştır.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 4**Ermeni Sorununda Tehcir ve Ötesi
Başlıklı Kitabın Tanıtım Toplantısı**

AVİM, 26 Mayıs 2016 tarihinde Prof. Dr. Kemal Çiçek'in *Ermeni Sorununda Tehcir ve Ötesi* başlıklı kitabının tanıtıldığı bir toplantı düzenlemiştir.

Ermeni Sorununda Tehcir ve Ötesi, Prof. Dr. Kemal Çiçek'in son on beş yılda Ermeni sorunu hakkında kaleme aldığı ve çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanan yazılarının gözden geçirilmiş ve güncellenmiş özlü bir derlemesini okuyucuya sunan bir eserdir. Prof. Dr. Kemal Çiçek, bu kitap ile Ermeni sorunu ile ilgilenen kesimlere konu hakkındaki tespit ve görüşlerini yalın bir dille aktarmayı hedeflemiştir. Prof. Çiçek, AVİM'de düzenlenen toplantıda, eserinde öne sürdüğü belli başlı görüşleri bir kez daha konu ile ilgili kişilerle paylaşmıştır. Prof. Çiçek'in konuşmasında değindiği konular arasında yer alan, Ermeni meselesi üzerine Türkiye ve yurtdışında yayınlanan çalışmaların sınırlı sayıda ve yetersiz kaynaklar kullanılarak yapılıyor olduğu tespiti ve 1915 öncesi ve sonrasında ABD'ye göç eden Ermenilerle ilgili göz ardı edilen önemli verilerin mevcudiyetine dair tespiti konuşmasında özellikle dikkat çeken hususlarından olmuştur.

Bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin dördüncü ayağını oluşturmuştur.

1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk Çalıştayları – 3**1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk:
Mülkiyet Hukuku Başlıklı Çalıştay****2-3 Haziran 2016**

AVİM, Dokuz Eylül Üniversitesi'nin işbirliği ile 2-3 Haziran tarihlerinde İzmir'de 1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk Çalıştayları dizisinin üçüncü ayağı olan 1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk: Mülkiyet Hukuku başlıklı bir çalıştay düzenlemiştir.

AVİM'in 8-9 Ekim 2015 tarihlerinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin ev sahipliğinde ve 11-12 Şubat 2016 tarihlerinde Başkent Üniversitesi ile işbirliği içinde düzenlediği 1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk konulu çalıştaylar serisinin üçüncü ayağını teşkil eden bu çalıştayda, sayıları otuz ikiyi bulan Ankara, İstanbul, İzmir, Konya ve Erzurum'daki üniversitelerin hukuk fakülteleri ve tarih bölümlerinden akademisyenler, hukukçular ve AVİM analistleri 1915 olayları bağlamında gündeme getirilen mülkiyet konularıyla ilgili farklı meseleler hakkında derinlemesine değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Çalıştayda farklı disiplinlere mensup katılımcıların yer alması, oturumlarda ele alınan konuların farklı yönlerinin disiplinler arası bir yaklaşımla incelenmesini mümkün kılmıştır.

Çalıştay kapsamında gerçekleştirilen *Emval-i Metruke Nedir?* başlıklı ilk oturumunda, emval-i metruke tanımı; ilgili mevzuatın kapsamı, yürürlüğü ve uygulaması ele alınmıştır.

Lozan Barış Anlaşması'nın ve Diğer Anlaşmaların Mülkiyet Hukuku Açısından Değerlendirilmesi başlıklı ikinci oturumda, Lozan Barış Anlaşması'nın ilgili hükümleri değerlendirilmiş ve ABD ile yapılan 1923 ve 1934 anlaşmaları incelenmiştir.

Türk Yargı Kararlarına Göre Emval-i Metruke; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Mülkiyet Hukuku başlıklı üçüncü oturum, iç hukuk yollarının etkinliği, ilgili idari ve adli yargı kararları ve Anayasa Mahkemesi kararlarının irdelenmesine ayrılmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde, Mülkiyet Hukuku ve AİHM'nin Yetkisi Bakımından Emval-i Metruke'nin Değerlendirilmesi başlıklı son oturumda ise, AİHM'nin yetkisi ve içtihatları ele alınmış, meşru beklenti kavramı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin geriye yürüme olasılıkları tartışılmıştır.

Genç Atatürk: Osmanlı Zabitinden Türk Devlet Adamına Başlıklı Kitabın Tanıtım Toplantısı

9 Haziran 2016

9 Haziran 2016 tarihinde AVİM’de gerçekleştirilen *Genç Atatürk: Osmanlı Zabitinden Türk Devlet Adamına* başlıklı kitabının tanıtım toplantısında, kitabın yazarı Prof. George W. Gawrych dinleyicilerle buluşmuştur.

ABD’deki *Baylor University*’de Orta Doğu Tarihi profesörü olan George W. Gawrych, halen *West Point Academy*’de misafir öğretim grevlisi olarak akademik çalışmalarına devam etmektedir. Prof. Gawrych’in 2013 yılında yayınlanan *The Young Atatürk: From Ottoman Soldier to Statesman of Turkey* (*Genç Atatürk: Osmanlı Zabitinden Türk Devlet Adamına*) başlıklı kitabı, 2014 yılında *The Society of Military History*’nin (Askeri Tarih Derneği) seçkin kitap ödülüne layık görülmüştür.

Yirminci yüzyılın en önemli devlet adamlarından biri olan Atatürk’ün günümüzde layıkıyla anlaşılabilmesi için askerlik yıllarına mercek tutulması gerektiğini ileri süren Prof. George W. Gawrych bu eserinde, şimdiye kadar yazılmış Atatürk biyografilerinden farklı olarak, Mustafa Kemal Atatürk’ün askerlik yıllarını ele almaktadır. Prof. Gawrych, askerlik yıllarında Mustafa Kemal Atatürk’ün düşünce yapısının nasıl şekillendiğini incelediği eserinde, Atatürk’ün askerlik kariyerinde karşılaştığı sorunları çözerken nasıl bir düşünce sistematığı izlediğini de ortaya koymaktadır.

Prof. George W. Gawrych, AVİM’in düzenlediği toplantıda kitabında öne sürdüğü veri ve fikirler çerçevesinde, dinleyicilere Mustafa Kemal Atatürk’ün bir asker olarak düşünce yapısı ve sistematığı hakkındaki araştırmalarının sonuçlarını aktarmış ve dinleyicilerin sorularını yanıtlamıştır.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 5

4'üncü Ordunun İnsani Yardımları Başlıklı Kitabın Tanıtımı

AVİM, 16 Haziran 2016 tarihinde Prof. Dr. Hikmet Özdemir'in yazarı olduğu 4'üncü Ordunun İnsani Yardımları başlıklı kitabın tanıtımı amacıyla bir toplantı düzenlemiştir.

Prof. Dr. Hikmet Özdemir, yazarı olduğu 4'üncü Ordunun İnsani Yardımları başlıklı kitabın tanıtım toplantısında, dönemin aynı zamanda bahriye nazırı da olan Cemal Paşa komutasındaki 4'üncü Ordu'nun, hükümetin aldığı tehcir kararı çerçevesinde sevk ve iskana tabi tutulan Ermeni kabilelere, Suriye cephesinde yaklaşık üç yıl boyunca yaptığı insani yardımlar hakkındaki araştırmasının sonuçlarını dinleyicilerle paylaşmıştır. Prof. Özdemir'in bu minvalde gerçekleştirdiği sunumda aktardığı bir takım tarihsel olguların, soykırım iddialarının üzerinde inşa edildiği tek taraflı anlatıyı temelinden sarsan nitelikte olduğu dikkat çekmiştir.

Bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin beşinci ayağını oluşturmuştur.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 6

Güncel Gelişmeler Işığında Türk-Ermeni İlişkileri Başlıklı Konferans

21 Haziran 2016

AVİM, 21 Haziran 2016 tarihinde E. Büyükelçi Dr. Osman Faruk Loğoğlu'nun konuşmacı olduğu *Güncel Gelişmeler Işığında Türk-Ermeni İlişkileri* başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

Güncel Gelişmeler Işığında Türk-Ermeni İlişkileri başlıklı konferansta, Dışişleri Bakanlığı'nda müsteşarlığa kadar uzanan önemli mevkilerde görev yapmış olan E. Büyükelçi Dr. Osman Faruk Loğoğlu, bu yıllar boyunca edindiği birikimlerin de ışığında, Türk-Ermeni ilişkilerini güncel gelişmeler çerçevesinde değerlendirmiştir. E. Büyükelçi Loğoğlu'nun, üçüncü ülkelerin soykırım iddialarını gündeme getirerek Türkiye'yi uluslararası alandaki zora sokma gibi niyetlerinin yanında, Türkiye ile müttefikleri arasında sorunlar yaratmak amacıyla da bu tip iddiaların gündeme getiriliyor olabileceğine, bu nedenle Türkiye'nin bu iddialar gündeme getirildiğinde incelikle düşünülmüş tepkiler vermesi gerektiğine dair görüşü, toplantıda dile getirilen dikkat çekici fikirlerden bir tanesi olmuştur.

Bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin altıncı ayağını oluşturmuştur.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 7***Civilian Victims of War in the Ottoman Empire
1878-1918: What 'History' Does Not Tell Us***
Başlıklı Konferans

AVİM, 23 Haziran 2016 tarihinde Jeremy Salt'ın konuşmacı olduğu *Civilian Victims of War in the Ottoman Empire 1878-1918: What 'History' Does Not Tell Us* (Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Savaşların Sivil Kurbanları 1878-1918: Tarih Bize Ne Anlatmıyor) başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

Uzun yıllardan beri Osmanlı Ermeniler, Türk-Ermeni ilişkileri ve 1915 olayları hakkındaki çalışmalarına devam etmekte olan, Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde çağdaş Orta Doğu tarihi, Melbourne Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde ise Orta Doğu siyaseti dersleri vermiş olan, çok sayıda akademik makalenin yanında *Imperialism, Evangelism and the Ottoman Armenians 1878-1896* ve *The Unmaking of the Middle East: A History of Western Disorder in Arab Lands* başlıklı kitapların yazarı emekli akademisyen Jeremy Salt, bu konferansta, Ermeni anlatısını benimseyen tarihçi ve araştırmacıların Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemine odaklanan ve merkezinde Ermeni meselesinin yer aldığı yayınlarını kritik bir analize tabi tutarak, bu literatürde göze çarpan temel sorunlar hakkındaki görüşlerini dinleyicilerle paylaşmıştır.

Bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin yedinci ayağını oluşturmuştur.

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç'ın UNESCO Tarafından Düzenlenen *Prevention of Violent Extremism Through Education* (Eğitim Yoluyla Şiddete Varan Aşırılığı Önleme) Başlıklı Toplantıya Katılımı

19-20 Eylül 2016

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç, 19-20 Eylül 2016 tarihlerinde Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de UNESCO tarafından düzenlenen *Prevention of Violent Extremism through Education* (Eğitim Yoluyla Şiddete Varan Aşırılığı Önleme) başlıklı toplantıya katılmıştır.

Bu toplantıya farklı ülkelerden katılan çok sayıda uzman, farklı bağlamlarda ortaya çıkan aşırılık ve şiddetin önlenmesinde eğitimin rolü ve bu çerçevede geliştirilebilecek farklı yaklaşımları, kendi yerelliklerinde edindikleri deneyimler ışığında değerlendirmiştir.

6 Ekim 2016

***Gürcistan'daki Müslüman Topluluklar: Azınlık Hakları, Kimlik, Siyaset* Başlıklı Kitabın Tanıtımı**

AVİM, 6 Ekim 2016 tarihinde AVİM tarafından Haziran 2016'da yayınlanan *Gürcistan'daki Müslüman Topluluklar: Azınlık Hakları, Kimlik, Siyaset* başlıklı kitabın tanıtımı için bir toplantı düzenlemiştir.

Gürcistan'daki Müslüman Topluluklar: Azınlık Hakları, Kimlik, Siyaset, AVİM yürütücülüğünde, Yurtdışı Türkler Başkanlığı'nın ana desteği ve Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı ve Başbakanlık Tanıtma Fonu ek destekleri ile AVİM analistleri ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Karabük Üniversitesi ve Koç Üniversitesi'nden araştırmacıların katılımıyla Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan ile Türkiye'de gerçekleştirilen saha araştırmalarının verilerine dayanılarak hazırlanmış bir çalışmadır. Kitap, Gürcistan'daki Gürcü ve Türk Müslüman toplulukların Sovyet dönemi sonrasındaki durumlarını azınlık hakları, laiklik ve kimlik politikaları açısından incelemektedir.

Bu kitabın tanıtımı amacıyla düzenlenen toplantıda, ilk olarak kitabın editörleri olan Prof. Dr. Ayşegül Aydın, Doç. Dr. Ali Asker ve AVİM kıdemli analisti Aslan Yavuz Şir saha araştırmasının gerçekleştirilmesi ve kitabın yazım süreci ve kitapta sunulan veri ve yorumlar hakkında birer sunum gerçekleştirmiştir. Bunu takiben, dinleyicilerin de katılımıyla, kitapta değinilen farklı meseleler hakkında bir değerlendirme yapılmıştır.

AVİM Kıdemli Analisti Aslan Yavuz Şir'in Karadeniz STK Forumu'na Katılımı

31 Ekim - 2 Kasım 2016

AVİM kıdemli Analisti Aslan Yavuz Şir, 31 Ekim-2 Kasım 2016 tarihleri arasında Bulgaristan'ın Varna şehrinde dokuzuncusu gerçekleştirilen Karadeniz STK Forumu'na katılmıştır.

2008'den bu yana gerçekleştirilen Forum, Avrupa Komisyonu'nun 2007'de Avrupa Birliği Konseyi'ne yaptığı öneri sonrasında Bakanlar Konseyi'nce ve Avrupa Birliği'nin diğer kurumlarınca benimsenmiş Doğu Ortaklığı'nı destekleme amacı taşıyan *Black Sea Synergy* programının bir parçasıdır. Bu kapsamda 2008'den bu yana Avrupa Komisyonu desteği ile Romanya Dışişleri Bakanlığı'nın ortaklığı ve Romanya merkezli *Federation of Romanian NGOs for Development* (Romanya Kalkınma STK'ları Federasyonu) yürütücülüğünde düzenlenmektedir. Forum, çevre, enerji, insan hakları, ulaşım, gençlik, eğitim, çocuk hakları, ekonomik ve sosyal kalkınma gibi alanlarda çalışmalar yürüten bu STK'ları bir araya getirmektedir. Forum, ayrıca, STK'ların Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü, Avrupa Komisyonu, Black Sea Trust, CPDE (STÖ Kalkınma Verimliliği Ortaklığı) gibi kurum ve kuruluşlar ile buluşması, aralarında ve bu kuruluşlar ile ortak projeler geliştirmesi ve bölge ülkelerinin temel sorunları ile ilgili çalışmalarının sağlanması için etkin ve istikrarlı bir platform olma niteliğini taşımaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda Karadeniz ve Balkan ülkelerinden yüzden fazla STK'nın katılım gösterdiği Forum'a 2016'da on bir Karadeniz ve Balkan ülkesinden 131 katılımcı ve çok sayıda STK katılmıştır.

Karadeniz bölgesinde sivil toplum kuruluşları, düşünce kuruluşları ve üniversiteler ile ortak çalışmalar yürütmeye önem veren AVİM, Karadeniz STK Forumu'na katılım göstermekten ve bu foruma katkı sağlanmış olmaktan dolayı memnuniyet duymaktadır. AVİM bu platformdaki çalışmalarını sürdürmeye devam edecektir.

AVİM Analistlerinin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde Sundukları Tebliğler

AVİM kıdemli analisti Dr. Turgut Kerem Tuncel ve AVİM analisti Özge Nur Ögütçü, 4 Kasım 2016 tarihinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Kulübü tarafından düzenlenen *Türkiye - Avrasya İlişkilerinde Güncel Sorunlar* başlıklı konferansta birer tebliğ sunmuşlardır.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Kulübü'nün 4 Kasım 2016 tarihinde düzenlediği *Türkiye - Avrasya İlişkilerinde Güncel Sorunlar* başlıklı konferansta, ilk olarak AVİM analisti Özge Nur Ögütçü *Aral Denizi Havzasında Güncel Durum* başlıklı bir tebliğ sunmuştur. Devamında, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Valeriy Morkva *Ukrayna Krizi* başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir. Son olarak, AVİM kıdemli analisti Dr. Turgut Kerem Tuncel *Kafkaslar ve Geniş Karadeniz Bölgesinde Gelişen Yeni Siyasal Bağlam ve Karabağ Sorununa Dair Güncel Durum* başlıklı bildirisini dinleyicilere aktarmıştır. Konferans, soru-cevap bölümünü ile son bulmuştur.

AVİM'in *Turkish American National Steering Committee* (Türk-Amerikan Ulusal Yönlendirme Komitesi) Eş-Başkanı Günay Evinch ile Gerçekleştirdiği İstişare Toplantısı

14 Kasım 2016

14 Kasım 2016 tarihinde *Turkish American National Steering Committee* (Türk-Amerikan Ulusal Yönlendirme Komitesi) Eş-Başkanı Günay Evinch ve AVİM analistleri Ankara'da bir istişare toplantısı gerçekleştirmiştir.

Uluslararası kamu hukuku, medeni haklar, kar amacı gütmeyen hukuki danışmanlık gibi alanlarda uzmanlaşmış olan Günay Evinch, 2009-2011 yıllarında ABD'deki *Assembly of Turkish American Associations*'ın (Amerikan-Türk Dernekleri Birliği) başkanlığını yürütmüştür. Halen, *Turkish American National Steering Committee* (Türk-Amerikan Ulusal Yönlendirme Komitesi) eş-başkanıdır. Evinch, ABD'de Türkiye'yi temsil eden çeşitli faaliyet ve kuruluşlarda görev almakta ve ABD'de görülen çeşitli davalarda Türkiye'nin avukatlığını yapmaktadır.

Günay Evinch ve AVİM analistleri arasında gerçekleştirilen kapalı toplantıda, ABD'de Türkiye ve Türk kurumlarına karşı Ermeniler tarafından açılmış olan davalar, ABD'deki Ermeni lobi faaliyetleri ve Türk kuruluşlarının bu faaliyetlerle ilgili çalışmaları hakkında bilgi ve fikir alışverişinde bulunulmuştur.

1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk Çalıştayları – 4

Uluslararası Hukuk ve 1915 Olayları: Ardıl Devlet-Devam Eden Devlet ve Uluslararası Tazminat Başlıklı Çalıştay

AVİM, Özyeğin Üniversitesi'nin işbirliği ile İstanbul'da 17-18 Kasım tarihlerinde 1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk Çalıştayları dizisinin dördüncü ayağı olan Uluslararası Hukuk ve 1915 Olayları: Ardıl Devlet-Devam Eden Devlet ve Uluslararası Tazminat başlıklı bir çalıştay düzenlemiştir.

AVİM'in Ekim 2015'den bu yana Çanakkale, Ankara ve İzmir'de gerçekleştirdiği 1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk konulu çalıştayların dördüncüsü olan bu çalıştayda, Ankara, İstanbul, İzmir'deki üniversitelerin hukuk fakültelerinden akademisyenler, Türkiye ve ABD'den hukukçular ve AVİM analistlerinden oluşan otuzun üstünde katılımcı, Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ardıllık-devamlılık ilişkisini hukuki boyutlarıyla ele almıştır.

Bu kapsamda, *Ardıl Devlet-Devam Eden Devlet:Uluslararası Hukukta Teorik ve Kavramsal Yaklaşımlar başlıklı* oturumda, uluslararası hukukta ardıl devlet - devam eden devlet tanımları, ardıl devlet - devam eden devlet tanımlanırken kullanılan kıstaslar ve ardıl devlet - devam eden devlet konusunu düzenleyen ve irdeleyen uluslararası hukuk metinleri ve anlaşmalar incelenmiştir.

Ardıl Devlet-Devam Eden Devlet Bağlamında Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti Arasındaki İlişki-Somut Durumun Tespiti başlıklı ikinci oturum, Lozan Barış Anlaşması'nın ilgili maddeleri ve Türkiye Cumhuriyeti ve Osmanlı Devleti arasındaki ardıl devlet-devam eden devlet ilişkisine dair atıflar içeren mahkeme kararlarının değerlendirilmesine ayrılmıştır.

Son oturum olan *Türkiye Cumhuriyeti ve Osmanlı Devleti Arasında Ardıl Devlet - Devam Eden Devlet İlişkisi, Tazminatlar Konusu ve Hukuki Sorumluluk* başlıklı oturumda ise, Türkiye Cumhuriyeti'nin, Osmanlı Devleti'nin ardıl devleti veya devam eden devleti olması halinde ortaya çıkan durumlar ve bu çerçevede kusurlu hareket, nedensellik ilişkisi, isnat edilebilirlik ve sorumluluk konuları tartışılmıştır.

22-24 Kasım 2016

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç ve AVİM Analisti Özge Nur Öğütçü'nün *Avrasya Düşünce Kuruluşları Buluşması* Başlıklı Toplantıya Katılımı

AVİM Başkanı E. Büyükelçi Alev Kılıç ve AVİM analisti Özge Nur Öğütçü, 22-24 Kasım 2016 tarihlerinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ve Ahmet Yesevi Üniversitesi Avrasya Araştırma Enstitüsü işbirliğiyle düzenlenen *Avrasya Düşünce Kuruluşları Buluşması* başlıklı toplantıya katılmışlardır.

Türkiye dahil on üç ülkeden otuz yedi araştırma merkezinden toplam kırk iki uzmanın katıldığı toplantıda, Avrasya coğrafyasındaki ulaştırma koridorlarının, enerji ve güvenlik konularının siyasi ve ekonomik boyutları ele alınmıştır. Toplantı kapsamında Avrasya bölgesine yönelik çalışmalar yapan devlet kurumları da ziyaret edilmiştir.

Bu toplantıda AVİM Başkanı Alev Kılıç, *Challenges to Ensuring Security and Stability in Eurasia: Key Regional Disputes* (Avrasya'da Güvenlik ve İstikrarın Sağlanması Hususundaki Zorluklar: Temel Bölgesel Anlaşmazlıklar) başlıklı oturumun başkanlığını yapmıştır. AVİM analisti Özge Nur Öğütçü ise *Transportation Corridors in Eurasia, Risks-Opportunities and Turkey's Role within the Regional Connectivity* (Avrasya'da Ulaştırma Koridorları, Riskler-Fırsatlar ve Türkiye'nin Bölgesel Bağlanabilirliğindeki Rolü) başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 8

Kamu Diplomasisi Açısından Ermeni Meselesi ve Başbakanlık Osmanlı Arşivi Başlıklı Konferans

AVİM, 24 Kasım 2016 tarihinde Prof. Dr. Mustafa Budak'ın konuşmacı olduğu Kamu Diplomasisi Açısından Ermeni Meselesi ve Başbakanlık Osmanlı Arşivi başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

2004-2015 yılları arasında Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan ve halen İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde öğretim üyeliği görevini sürdürmekte olan Prof. Dr. Mustafa Budak, 19. ve 20. yüzyıllarda Kafkasya, Millî Mücadele ve Türk Dış Politikası hakkındaki çalışmalarını sürdürmektedir. Kamu Diplomasisi Açısından Ermeni Meselesi ve Başbakanlık Osmanlı Arşivi başlıklı konferansta Prof. Dr. Budak, 1915 olayları hakkında ileri sürülen iddialar açısından önemli olan arşivler meselesiyle ilgili gözlem ve tespitlerini dinleyicilerle paylaşmıştır. Prof. Dr. Budak'ın konuşmasında değindiği bazı hususlar, soykırım tezini savunan bazı çevrelerin arşivlerle ilgili öne sürdükleri iddiaların gerçeklikten ne kadar uzak olduğunu göstermeleri açısından dikkat çekmiştir.

Prof. Mustafa Budak'ın konuşmacı olduğu bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin ikinci ayağını teşkil etmiştir.

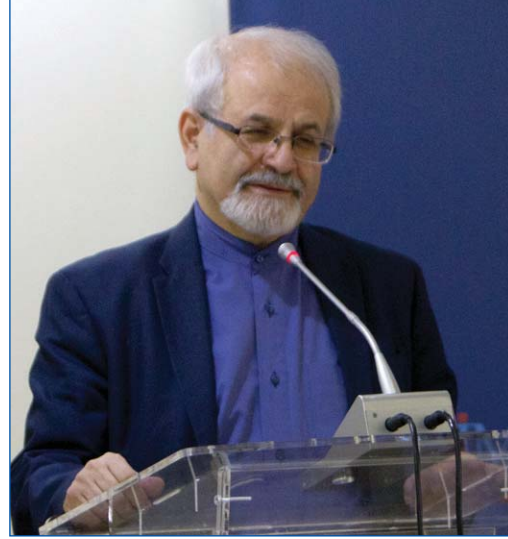
1 Aralık 2016

**AVİM'in Tahran Merkezli IPIS ile Gerçekleştirdiği
*Turkish and Iranian Perspectives on the Current
Developments in the South Caucasus and Central
Asia* (Güney ve Kafkasya ve Orta Asya'daki Güncel
Gelişmelere Dair Türk ve İran Perspektifleri)
Başlıklı Yuvarlak Masa Toplantısı**

AVİM, 1 Aralık 2016 tarihinde Ankara'da Tahran merkezli Siyasi ve Uluslararası Çalışmalar Enstitüsü (IPIS) ile birlikte *Turkish and Iranian Perspectives on the Current Developments in the South Caucasus and Central Asia* (Güney ve Kafkasya ve Orta Asya'daki Güncel Gelişmelere Dair Türk ve İran Perspektifleri) başlıklı uzmanlar seviyesinde bir yuvarlak masa toplantısı düzenlemiştir.

AVİM ve IPIS'in gerçekleştirdiği bu yuvarlak masa toplantısı kapsamında gerçekleştirilen üç ayrı oturumda, AVİM ve IPIS analistleri ve Türk ve İranlı diplomatlar, Türkiye ve İran'ın Güney Kafkasya ve Orta Asya politikalarına dair görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

Güney Kafkasya'da Güncel Bölgesel Gelişmeler başlıklı birinci oturumda, Güney Kafkasya ve Geniş Karadeniz Bölgesi'ndeki güncel gelişmelere Türkiye ve İran'ın bakış açıları tartışılmıştır. *Orta Asya'daki Güncel Bölgesel Gelişmeler* başlıklı ikinci oturumda Yeni İpek Yolu Projesi, Şangay İşbirliği Örgütü, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Orta Asya'da güvenlik ve istikrar ve enerji ve taşımacılık koridorları konuları ele alınmıştır. Toplantının son oturumunda ise, İran-Türkiye ikili ilişkileri ve bu ilişkilerin bölgesel boyutları tartışılmıştır. Bu oturumda konuşmacılar, ikili ilişkilerdeki gelişmeler, İran-P5+1 nükleer anlaşması sonrası ortaya çıkan fırsatlar ve zorluklar ve İran ve Türkiye'deki kamuoyu algısı hakkındaki görüşlerini dinleyicilerle paylaşmıştır.

Uzmanlar düzeyinde gerçekleştirilen bu yuvarlak masa toplantısı, AVİM'in 14 ve 15 Eylül 2015'te Tahran'a gerçekleştirdiği ziyaretin devamı niteliğindedir. AVİM ve IPIS gelecekte de düzenli olarak toplantılar gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

9 Aralık 2016

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 9***The Current State of the Academic Debate over the Events of 1915 in an Increasingly Islamophobic West (İslamfobinin Yükselmekte Olduğu Batı'da 1915 Olayları Hakkında Yürütülen Akademik Tartışmaların Güncel Durumu) Başlıklı Konferans***

AVİM, 9 Aralık 2016 tarihinde Yrd. Doç. Dr. Christopher Gunn'ın konuşmacı olduğu *The Current State of the Academic Debate over the Events of 1915 in an Increasingly Islamophobic West (İslamfobinin Yükselmekte Olduğu Batı'da 1915 Olayları Hakkında Yürütülen Akademik Tartışmaların Güncel Durumu)* başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

Halen, *Coastal Carolina University* (ABD) Tarih Bölümü'nde öğretim üyesi olan ve Osmanlı İmparatorluğu ve özellikle Balkanlar ve Kafkasya gibi sınır bölgeleri, Osmanlı İmparatorluğu'nun halef devletleri, ulus-aşırı siyasi şiddet ve uzlaşma hakkındaki çalışmalarını sürdürmekte olan Yrd. Doç. Dr. Christopher Gunn, Batı akademi dünyasında 1915 olayları

hakkında yapılan çalışmaları, özellikle akademik tartışmaların yürütüldüğü çerçeve ve üslubu odak noktasına alarak, Batı'daki genel kültürel bağlam çerçevesinde değerlendirmiştir. Yrd. Doç. Dr. Gunn'ın konuşmasında ifade etmiş olduğu 1915 olayları hakkında yapılan akademik çalışmaların bu literatürün oluşmaya başladığı ilk günlerden itibaren hiçbir zaman sadece akademik saiklerle yapılmadığına, her zaman için siyasi görüş ve hedeflerin yapılan akademik çalışmaları belli ölçülerde etkilemiş olduğuna dair gözlemleri dikkat çekmiştir. Ayrıca, akademik alanda 1915 olaylarına dair hiçbir zaman gerekli akademik tartışmaların yürütülmediğini de tespit etmiştir. Yrd. Doç. Dr. Gunn'ın konuşmasında dikkat çektiği bir diğer husus ise günümüzde ABD'de 1915 olaylarına dair yürütülen kamusal tartışmaların giderek dinsel ikilikler üzerinden kurulmaya başlandığı ve 1920'lerde olduğu gibi, "Müslüman Türkler-Hristiyan Ermeniler" ekseninde yürütülme eğilimine girdiği olmuştur.

Yrd. Doç. Dr. Christopher Gunn'ın konuşmacı olduğu bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin dokuzuncu ayağını teşkil etmiştir.

13 Aralık 2016

Azerbaycanlı Gazeteci Heyetinin AVİM'i Ziyareti

13 Aralık 2016 tarihinde Azerbaycan'ın önde gelen gazetelerinin yazar ve genel yayın yönetmenlerinden oluşan kapsamlı bir heyet Türkiye-Azerbaycan Medya İlişkileri Projesi çerçevesinde AVİM'i ziyaret etmiştir.

Azerbaycanlı heyet ve AVİM analistleri arasında gerçekleşen toplantıda AVİM analistleri, AVİM'in yayın ve faaliyetleri hakkında bilgilendirmede bulunmuş, AVİM'in Avrasya Bölgesi, Güney Kafkasya, Türkiye-Azerbaycan ilişkileri ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkındaki temel görüş ve yaklaşımları konularında bilgi vermiştir.

Enformasyon çağında kitle iletişim araçlarının, özellikle internet medyasının nasıl daha etkili kullanılabileceği, bu doğrultuda Türkiye ve Azerbaycan'daki medya kuruluşları arasında ne gibi ortak çalışmaların yapılabileceği konusu toplantıda ele alınan konulardan olmuştur.

Toplantının ilerleyen bölümlerinde Azerbaycanlı basın-yayın temsilcileri, AVİM analistlerine özellikle son dönemde daha yoğun olarak gündeme gelen "Avrasyacılık" akımı ile ilgili sorular yöneltmişlerdir.

Toplantı karşılıklı iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesi temennisiyle sonuçlanmıştır.

Azerbaycan basın heyetinin oluşumu aşağıdaki gibidir:

Vugar Seferli	<i>KİV'e Devlet Desteği Fonu - Başkan</i>
Vugar Aliyev	<i>Cumhurbaşkanlığı - Sosyal Siyasi Şube Müdürü Yardımcısı</i>
Hikmet Memmedov	<i>Yeni Azerbaycan Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni - Milletvekili</i>
Hasan Hasanov	<i>Halk Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Vügar Rehinzade	<i>İki Sahil Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Behruz Guliyev	<i>Ses Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Reşad Mecid	<i>525. Gazete - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Namık Aliyev	<i>Palitra Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Rauf Arifoğlu	<i>Yeni Müsavat Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Aydın Guliyev	<i>Bakü Haber Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Müşfik Aleskerli	<i>Gazeteciler Dayanışma Birliği (JuHİ) - Başkan</i>
Yunus Oğuz	<i>Olaylar Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Emin Ahundov	<i>Mediainfo.az Haber Ajansı - Genel Müdür</i>
Tural Saferov	<i>Şark Kapısı Gazetesi - Genel Yayın Yönetmeni</i>
Ramin Kerimli	<i>KİVDF - Danışman</i>

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş - 10**Bitlis'te Bir Amerikan Misyoner Aile ve Soykırım İddialarına Etkileri Başlıklı Konferans**

AVİM, 13 Aralık 2016 tarihinde Prof. Dr. Haluk Selvi'nin konuşmacı olduğu Bitlis'te Bir Amerikan Misyoner Aile ve Soykırım İddialarına Etkileri başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

Prof. Dr. Haluk Selvi bu konuşmasında, 1860-1916 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeni sorununun gelişim sürecini değerlendirmiş ve Amerikan misyoneri George Knapp ve çocuklarının, soykırım iddiaları ve yurtdışında sürdürülen propaganda faaliyetleri içindeki rolü hakkındaki araştırmalarının sonuçlarını dinleyicilerle paylaşmıştır. Prof. Dr. Haluk Selvi sunumunda, Grace Knapp'ın kaleme aldığı metinlerde Birinci Dünya Savaşı sırasında Bitlisli Ermenilerin Rus birliklerinin şehri işgal etmelerini kolaylaştırmak için çeşitli faaliyetler yürütmüş olduklarını aktardığını da vurgulamış ve bunun 1915 olaylarının niteliği hakkındaki tartışmalar açısından önemli bir veri olduğuna da dikkat çekmiştir.

Prof. Dr. Haluk Selvi'nin konuşmacı olduğu bu konferans, AVİM'in Türk-Ermeni ilişkileri konusunda düzenlemekte olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı konferanslar dizisinin onuncu ayağını teşkil etmiştir.

AVİM Analisti Özge Nur Öğütçü'nin *Security Along the Silk Road* (İpek Yolu Boyunca Güvenlik) Başlıklı Konferansa Sunduğu Bildiri

15-16 Aralık 2016

AVİM Analisti Özge Nur Öğütçü, 15-16 Aralık 2016 tarihlerinde Hindistan'ın Yeni Delhi kentinde düzenlenen *Security Along the Silk Road* (İpek Yolu Boyunca Güvenlik) başlıklı konferansta bir bildiri sunmuştur.

Yeni Delhi merkezli *Vivekananda International Foundation* ve Washington merkezli *Near East South Asia (NESAs) Center for Strategic Studies* tarafından gerçekleştirilen konferansın *Future Prospects and the Role of Outside Powers* (Geleceğe Yönelik Beklentiler ve Dış Güçler) başlıklı oturumunda sunduğu bildiride Özge Nur Öğütçü, Orta Asya'da yaşanan son gelişmeler ve bu çerçevede Türkiye'nin Orta Asya politikalarına dair görüşlerini diğer katılımcılarla paylaşmıştır.

22 Aralık 2016

Atatürk ve Asya Başlıklı Konferans

AVİM, 22 Aralık 2016 tarihinde Prof. Dr. Hikmet Özdemir'in konuşmacı olduğu Atatürk ve Asya başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

Prof. Dr. Hikmet Özdemir konuşmasında, imparatorluktan cumhuriyete geçiş ve inşaa sürecinde Avrasya coğrafyasından gelen Türk entelektüellerin oynadıkları roller, Atatürk'ün Asya ordularına bakışı, bir devlet adamı olarak Asya devletleriyle ilişkilere dair düşünceleri verdiği önem, Orta Asya'daki Türk varlığı hakkındaki fikirleri ve Atatürk döneminde yürütülen tarih çalışmalarında Asya ülkelerine ayrılan yer gibi konular hakkındaki görüşlerini dinleyicilerle paylaşmıştır.

AVİM Günlük Bülten

AVİM, özgün araştırmalara dayanan kitap ve raporlar, düzenlediği konferanslarda yapılan sunum ve konuşmaların yer aldığı konferans kitapları ve hakemli akademik dergiler olan *Ermeni Araştırmaları*, *Review of Armenian Studies* ve *Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History*'yi yayınlamaktadır. Bunların yanında, AVİM analistlerinin Avrasya bölgesinde yaşanan gelişmeleri değerlendirdikleri yorum ve analizleri de AVİM internet sitesinde ilgili kişilerin erişimine açıktır. Bunlara ek olarak, AVİM mensuplarının farklı yayın organlarında yayınlanan yorum/analiz ve mülakatları, AVİM mensubu olmayan araştırmacıların AVİM için kaleme aldıkları yazılar ve AVİM'in araştırma alanları ile ilgili farklı yerlerde yayınlanmış seçilmiş yazılar AVİM internet sitesinden ulaşılabilen AVİM Blog'da yayınlamaktadır.

AVİM'in yayın faaliyetlerinden biri de, Kafkasya, Balkanlar, Asya, Avrupa ve Irak'taki güncel gelişmeleri takipçilerine iletmek amacıyla hazırladığı AVİM Günlük Bülteni'dir. AVİM analistlerinin yorum ve analizlerinin, duyuru ve etkinlik haberlerinin, AVİM Blog'da yayınlanan yazıların ve bunların yanında Türk ve yabancı basından derlenen haberlerin yer aldığı AVİM Günlük Bülteni, e-posta aracılığıyla her gün yaklaşık 7000 alıcıya ulaşmaktadır.

AVİM, kamuoyunun ve özellikle araştırmacıların Kafkasya, Balkanlar, Asya, Avrupa ve Irak'ta yaşanan gelişmeleri günü gününe takip etmesini kolaylaştıran önemli bir araç olduğu inancıyla AVİM Günlük Bülteni'ni 2017'de de yayınlamaya devam edecektir.

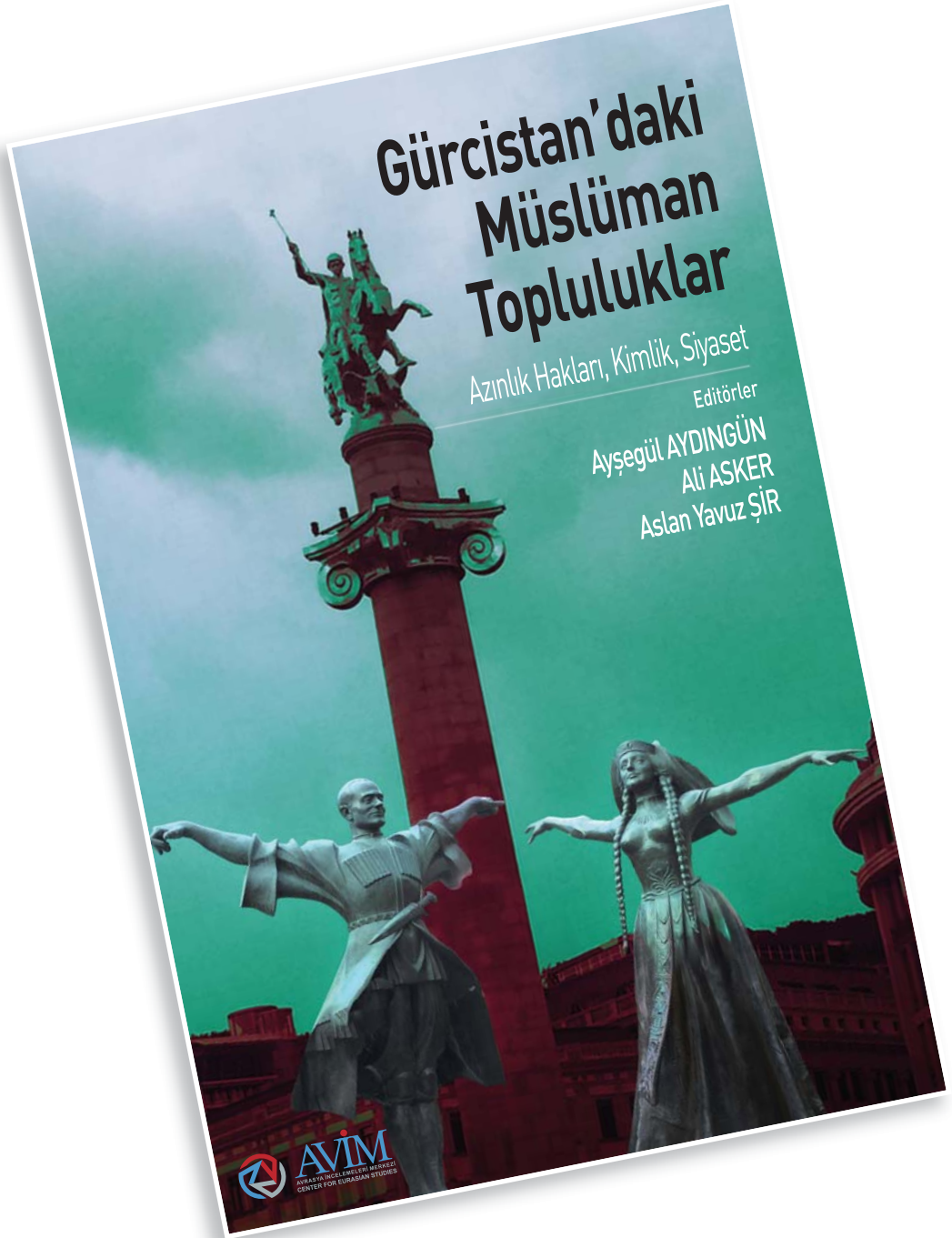
AVİM 2016 Yıllık Rapor

Yayınlar

* AVİM Konferans Kitaplarına ve AVİM Raporlarına, AVİM internet sitesi üzerinden elektronik olarak erişilebilir. AVİM tarafından yayınlanan süreli akademik yayınlar olan *Ermeni Araştırmaları*, *Review of Armenian Studies* ve *Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History* dergilerinin son sayılarından önceki sayılarına da aynı şekilde erişim mümkündür. Basılı olarak yayınlanmış olan yukarıda belirtilen süreli akademik yayınlar ve kitaplara ise kitabevlerinden ulaşılabilir. Bunun haricinde, bu yayınlara erişim için bizimle temasa geçebilirsiniz.

Kitaplar

Gürcistan'daki Müslüman Topluluklar: Azınlık Hakları, Kimlik, Siyaset

Editörler: Ayşegül Aydınğün, Ali Asker, Aslan Yavuz Şir

Yayın Tarihi: Haziran 2016

Dil: Türkçe

ISBN: 97605601974

(Karton kapaklı, 428 sayfa)

Bu kitabın yazılmasını mümkün kılan, *Gürcistan'daki Müslüman Topluluklar: Azınlık hakları, Kimlik, Siyaset* başlıklı projedir.

Bu proje kapsamında, Gürcistan'daki dört Müslüman topluluğun - Müslüman Acaralılar, Borçalı Türkleri, Ahıska Türkleri ve Kistler - geçmişte ve günümüzde maruz kaldıkları ayrımcılıklar ve bunların yol açtığı sorunlar, azınlık hakları, kimlik ve siyaset açısından incelendi. Bu bağlamda, Gürcistan'ın üye olduğu uluslararası örgütlere olan yükümlülükleri, taraf olduğu uluslararası anlaşmalar, bunlar dolayısıyla ulusal düzeyde yapılan yasal düzenlemeler ve bu düzenlemelerin Müslüman azınlıklara ne şekilde yansıdığı da Eylül 2015-Mart 2016 tarihleri arasında Gürcistan, Azerbaycan, Ermenistan ve Türkiye'de gerçekleştirilen kapsamlı saha araştırmaları ile irdelendi. Saha araştırmalarında sadece incelenen toplulukların üyeleri veya önde gelenleriyle değil, Gürcistan devletinin ilgili resmî kurumlarının yetkilileriyle, siyasetçilerle, STK uzmanlarıyla ve akademisyenlerle de mülakatlar gerçekleştirildi. Bu yolla Müslüman azınlıkların durumu farklı görüş ve değerlendirmeler dikkate alınarak objektif bir şekilde analiz edildi. Yoğun bir emek ve özverinin ürünü olan bu kitabı konuyla ilgilenen tüm okuyuculara sunuyoruz.

TURKISH-RUSSIAN ACADEMICS

A HISTORICAL STUDY ON THE CAUCASUS

Andrei ARESHEV • Ali ASKER • Andrei BOLDYREV
Altay CENGİZER • Hayri ÇAPRAZ • Amur GADZHIEV
Nejla GÜNAY • Jamil HASANLI • Svetlana DRESHKOVA
Mehmet PERİNÇEK • Natalia Yu. ULCHENKO

Turkish-Russian Academics: A Historical Study on the Caucasus (Türk-Rus Akademisyenler: Kafkasya Üzerine Bir Tarihsel Çalışma)

Editör: AVİM

Yayın Tarihi: Nisan 2016

Yayınevi: Terazi Yayınları

Dil: İngilizce

ISBN: 9786056061967

(Karton kapaklı, 248 sayfa)

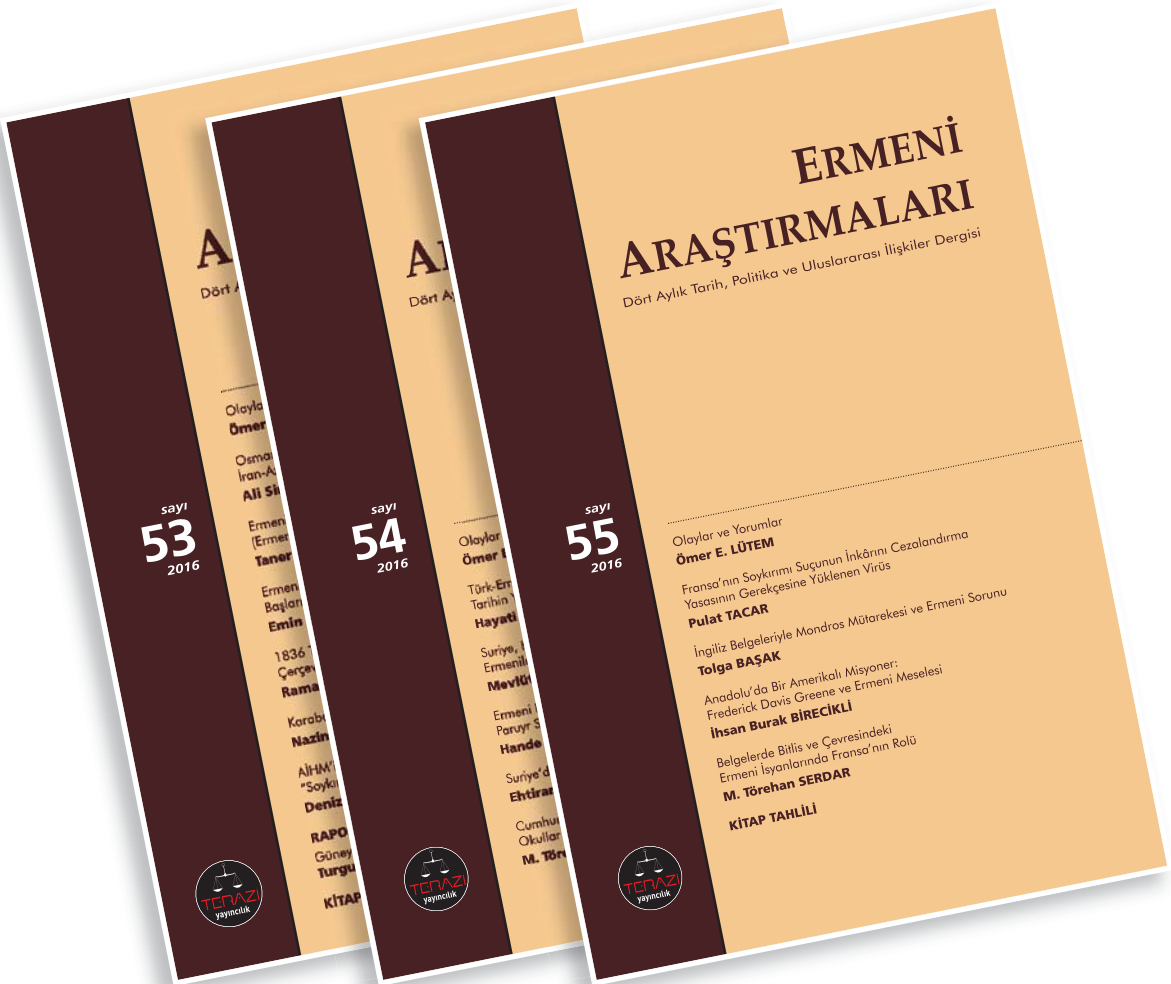
Türkiye ve Rusya, düşmanlık ve savaştan dostluk ve işbirliğine, iniş ve çıkışlarla dolu bir ortak tarihe sahiptir. Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra küreselleşen dünyada, Türk-Rus ilişkileri çok yönlü ve çok boyutlu bir hal alarak, akademik çalışmalar için zengin bir veri zemini oluşturmuştur.

Bu çalışmalarda tarih, kuşkusuz halen en çok öne çıkan alandır. Son dönemde tarih üzerine yapılan ortak yayınlar, sempozyumlar ve konferanslar, Türkiye ve Rusya arasında gelişen işbirliğinin somut göstergeleri olmuştur. Bu işbirliğinin sürdürülmesi ve geliştirilmesi gelecek için hayati bir önem taşımaktadır.

Rusya Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü Türkiye Çalışmaları başkanı ve akademisyenleriyle yapılan görüşmeler ve toplantılar sonucunda, Türk ve Rus tarihçi ve akademisyenlerin, özellikle Kafkasya bölgesi tarihiyle ilgili çalışmalarının bir kitapta bir araya getirilmesi fikri doğmuş ve bu fikir doğrultusunda AVİM bu kitabın derlenmesine önyak olmuştur.

Dergiler

ERMENİ ARAŞTIRMALARI

Ermeni Araştırmaları Dergisi, kendi alanında bilimsel çalışmaya dayalı araştırmaların yayınlanması ve akademisyenler ve araştırmacılar arasında disiplinler arası tartışmaların desteklenmesi amacı ile 2001 yılında yayınlanmaya başlanmıştır. Hakemli bir dergi olan Ermeni Araştırmaları Dergisi, yılda üç defa yayınlanmaktadır. Dili, Türkçedir. Derginin editörü AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem, sorumlu yazı işleri müdürü AVİM Kıdemli Analisti Aslan Yavuz Şir'dir. Ermeni Araştırmaları Dergisi EBSCO ve TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından taranmaktadır.

Ermeni Araştırmaları, Ermenistan siyaseti, Ermenistan tarihi, Ermenistan'da kültürel ve sosyopolitik gelişmeler, Ermenistan'ın bölgesel ve uluslararası politikaları, Ermenistan-Türkiye ilişkileri, Ermenistan-İran ilişkileri, Ermenistan'ın Kafkasya devletleri ile ilişkileri, Ermenistan-ABD ilişkileri, Ermenistan-AB ilişkileri gibi konular hakkındaki akademik çalışmaları yayınlamaktadır.

Ermeni Araştırmaları, Justin McCarthy, Guenter Lewy, Edward Erickson, Norman Stone, Jeremy Salt gibi önde gelen akademisyenlerin çalışmalarına sayfalarında yer vermiştir.

2016 yılında, Ermeni Araştırmaları'nın 53., 54. ve 55. sayıları yayınlanmıştır.

Ermeni Araştırmaları, Sayı 53

Ermeni Araştırmaları'nın 53. sayısı, yedi makale, bir rapor ve iki kitap tahlilinden oluşmaktadır. Bunlardan ilki Ömer Engin Lütem'in kaleme aldığı *Olaylar ve Yorumlar*'dır. Lütem bu yazısında, tehcirin 100. ve 101. yıllarında Türkiye ve Ermenistan dahil değişik ülkelerde ve uluslararası platformlarda gerçekleştirilen etkinlikleri ve soykırım iddiaları hakkında yaşanan gelişmeleri ele almaktadır.

Sinan Bilgili, *Osmanlı Tahrir Defterlerine Göre İran-Azerbaycan Şehirlerinde Ermeniler* başlıklı çalışmada, Osmanlı tahrir defterlerinde bulunan veriler ışığında on altıncı yüzyılın başlarında, Revan (Erivan) ve civarında yaşayan Ermeni nüfusuna dair bir resim çizmektedir.

Taner Aslan, *Ermeni Yardımsever Hayır Cemiyeti (Ermeni Cemiyet-i Hâyriye-i Umûmiyesi) ve Nizamnamesi* başlıklı çalışmada, Ermeni Yardımsever Hayır Cemiyeti'nin siyasi amaçlarını irdelemekte ve dernek nizamnamesinin metnini okuyuculara sunmaktadır.

Ermenilerin Nahçıvan İddiaları ve XX. Yüzyıl Başlarında Yapılan Katliamda Büyük Güçlerin Rolü başlıklı yazısında Emin Şihaliev, yirminci yüzyıl başlarında Ermenilerin Nahçıvan üzerinde buldukları hak iddialarını, Rusya ve İngiltere'nin Ermenilere verdiği desteği ve burada Ermenilerce Müslüman nüfusa karşı gerçekleştirilen katliamları incelemektedir.

Ramazan Erhan Güllü *1836 Tarihli Ermeni Kilisesi Nizamnamesi Çerçevesinde Çarlık Rusya'sının Ermeni Politikaları* başlıklı makalesinde, Çarlık Rusya'sının on dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında Eçmiyazin Katogigosluğu'na ilişkin uygulamalarını ele almaktadır.

Nazım Caferov ve Araz Aslanlı *Karabağ Sorununda Ateşkes ve Rusya* başlıklı çalışmalarında, Karabağ sorununun çözülmesi için gerçekleştirilen ateşkes girişimlerini, 1994'de imzalan ateşkes anlaşmasının niteliklerini ve bu anlaşmanın imzalanmasında Rusya'nın oynadığı rolü irdelemektedir.

Deniz Akçay *AİHM'in Perinçek Kararı: "Soykırımın İnkârı"/ İfade Özgürlüğü İnkileminin Aşılabilirliği* başlığını taşıyan makalesinde, AİHM'nin Perinçek davası sonunda aldığı kararı değerlendirmektedir. Akçay'a göre söz konusu karar, özellikle Avrupa'da gerçekliği tartışılmaz bir tabu haline getirilmiş olan Ermeni soykırımı iddialarının herhangi bir diğer tarih olayı gibi serbestçe araştırılmasına ve incelenmesine imkan sağlamaktadır.

Ermeni Araştırmaları'nın 53. Sayısında Turgut Kerem Tuncel tarafından kaleme alınan *Güney Kafkasya'da 2-5 Nisan 2016'da Yaşanan "4 Gün Savaşı"* başlıklı bir de rapor yer almaktadır. "4 Gün Savaşı" 1994 Bişkek Ateşkesi'nden bu yana Karabağ anlaşmazlığı konusunda en önemli gelişme olmasına rağmen, Türkiye'de gerek medya gerekse de kamuoyunda yeterli düzeyde irdelenmemiştir. Bu tespitten yola çıkan Ermeni Araştırmaları, Turgut Kerem Tuncel'in sadece son olaylara değil, Karabağ sorununun esasına da ışık tutan bir raporunu yayınlamıştır.

Kitap tahlilleri bölümünde Aslan Yavuz Şir, Nejla Günay'ın *Zoraki İttifaktan Yol Ayrımına: İttihat-Terakki ve Ermeniler* başlıklı kitabını incelemektedir. Beril Veziroğlu tarafından kaleme alınan ikinci kitap tahlili ise Agop Aslanyan'ın *Adım Agop, Memleketim Tokat* başlıklı kitabıdır.

Ermeni Araştırmaları, Sayı 54

Ermeni Araştırmaları Dergisi'nin 54. sayısında altı makale yer almaktadır. Bunlardan ilki, her sayıda olduğu gibi, Ömer Engin Lütem'in kaleme aldığı *Olaylar ve Yorumlar*'dır. Bu yazıda Ömer Engin Lütem, Alman Parlamentosu'nun bir hayli duraksamadan sonra Ermeni soykırım iddialarını kabul eden bir karar almasını ve bunu takiben Almanya-Türkiye hattında ortaya çıkan gerilimli gelişmeleri, Papa Fransuva'nın Ermenistan'a yaptığı ziyareti ve 2-5 Nisan 2016 tarihlerinde Karabağ bölgesinde meydana gelen çarpışmalar sonrasında bölgede gelişen durumu değerlendirmektedir.

Hayati Aktaş ve Vahit Günay'ın *Türk-Ermeni İlişkilerinde Algular ve Karar Alıcılar, Tarihin Yansımaları Üzerine bir Analiz* başlıklı çalışmaları Türk-Ermeni ilişkilerinin psikolojik yönüne değinmektedir.

Mevlut Yüksel *Suriye, Halep, Musul, Zor, ve Urfa Bölgelerinde Ermenilere Yönelik İskân Uygulamaları (1915-1917)* başlıklı makalesinde, Suriye, Halep, Musul, Zor ve Urfa bölgelerinde iskan edilen Ermenilerin nüfusu, işe ve barınmaları, güvenliklerinin sağlanması konularında Osmanlı hükümetinin çıkardığı tebligat ve talimatları ve Osmanlı yetkililerinin uygulamalarını incelemektedir.

Hande Dolunay *Ermeni Edebiyatında Milliyetçi Eğilimler: Paruyr Sevak Örneği* başlıklı çalışmasında, Ermeni yazar Paruyr Sevak örneği üzerinden, Sovyetler Birliği döneminde Ermeni edebiyatındaki milliyetçi eğilimleri ve bunların kamuoyundaki yankılarını ele almaktadır.

Ehtiram Aşırılı *Suriye'de Ermeni Diasporası* başlığını taşıyan yazısında, Suriye'deki iç savaş dolayısıyla güncel bir konu haline gelen Suriyeli Ermenilerin bu ülkedeki varoluş koşullarını, Ermeni, Süryani ve Arap kaynaklarına ve resmi belgelere dayanarak incelemektedir.

Ermeni Araştırmaları'nın 54. sayısındaki son çalışma M. Törehan Serdar'ın *Cumhuriyet Öncesi Bitlis'te Yabancı Okullar ve Misyonerlik Faaliyetleri* başlığını taşımaktadır. Bu çalışmada M. Törehan Serdar, Osmanlı döneminde önemli bir Ermeni yerleşim birimi olan Bitlis'te misyoner okullarının çatısı altında yürütülen Osmanlı karşıtı faaliyetleri ele almaktadır.

Ermeni Araştırmaları, Sayı 55

Ermeni Araştırmaları'nın 2016 yılında yayınlanan son sayısı, beş makale ve bir kitap analizinden oluşan 55. sayıdır. Ömer Engin Lütem bu sayıdaki *Olaylar ve Yorumlar*'da, Türkiye'nin Karabağ sorununun çözümüne katkıda bulunma girişimlerini, Almanya Parlamentosunun Ermeni soykırım iddialarını kabul eden kararının iki ülke ilişkilerine etkilerini, Fransa'da "Ermeni soykırımını inkâr edenlerin" cezalandırılmasını öngören bir kanun kabul ettirme sürecini ve Ermeni soykırım iddiaları konusunda çevrilmiş uzun metrajlı filmleri ele almaktadır.

Pulat Tacar *Fransa'da Soykırım Suçunun İnkârını Cezalandırma Yasasının Gereğesine Yüklenen Virüs* başlıklı yazısında, Fransa'da 2012 yılında "Ermeni soykırımını inkâr edenlerin" cezalandırılmasına ilişkin bir kanunun, ifade özgürlüğüne aykırı bulunarak Fransız Anayasa Konseyi tarafından iptal edilmesine rağmen, Cumhurbaşkanı Hollande'ın cezalandırmanın dolaylı yollardan gerçekleştirilmesini hedefleyen bir başka kanunun kabul edilmesine verdiği desteği analiz etmektedir.

Tolga Başak *İngiliz Belgeleriyle Mondros Mütarekesi ve Ermeni Sorunu* başlıklı çalışmada, "Büyük Ermenistan" beklentisi içinde olan Ermenilerin bu çerçevede Mondros Mütarekesi sürecindeki çabalarını anlatmaktadır.

İhsan Burak Birecikli *Anadolu'da Bir Amerikalı Misyoner: Frederick Davis Gren ve Ermeni Meselesi* başlıklı makalesinde, Amerikalı bir misyoner olan Frederick Davis Gren'in Vanda kaldığı dört yıl boyunca Sason bölgesindeki Ermeni olaylarını hangi saiklerle kaleme aldığı yazılarına yansıttığını incelemektedir.

Belgelerde Bitlis ve Çevresindeki Ermeni İsyanlarında Fransa'nın Rolü başlıklı çalışmada M. Törehan Serdar, Taşnak-Hoybun teşkilatının, 1924-1930 yıllarında Doğu Anadolu'da gerçekleştirdiği terör eylemlerine Fransa'nın verdiği desteği incelemektedir.

Ermeni Araştırmaları'nın 55. Sayısında yer alan önemli çalışmalardan bir tanesi Taner Akçam'ın 2016 yılı sonlarında yayınlanan *Naim Efendinin Hatıratı ve Talat Paşa Telgrafları, Krikor Gergeryan Arşivi* başlıklı kitabının Ömer Engin Lütem tarafından yapılan tahlilidir.

Aram Andonyan, Naim Efendi ve Talat Paşa Telgrafları Üzerine Bir Değerlendirme başlıklı incelemesinde Ömer Engin Lütem, Akçam'ın 1983 yılında Şinasi Orel ve Şevket Yuca tarafından yazılmış olan ve yıllarca "Ermeni soykırımı"nın kanıtı olarak kabul edilen Aram Andonyan tarafından 1920'de

yazılmış *Naim Bey'in Anıları – Ermenilerin Tehcir ve Katline dair Türk Resmi Belgeleri* başlıklı kitaba yönelttikleri eleştirilerin geçersizliğine dair iddialarının yanlış olduğunu ve Akçam'ın Naim-Andonyan belgelerinin otantikliği üzerindeki tartışmada güvenilir bir kaynak olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığını ortaya koymaktadır.

Review of Armenian Studies

R*evue of Armenian Studies*, yılda iki kez yayınlanan hakemli akademik bir dergidir. Bilimsel çalışmaya dayalı araştırmaların yayınlanması ve akademisyenler ve araştırmacılar arasında disiplinler arası tartışmaların desteklenmesi amacı ile yayınlanmaktadır. Derginin dili İngilizce'dir. AVİM Onursal Başkanı E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem derginin editörü, AVİM analisti Mehmet Oğuzhan Tulun sorumlu yazı işleri müdürüdür. Dergi, EBSCO ve TÜBİTAK-ULAKBİM indekslerinde yer almaktadır.

Review of Armenian Studies'in içerisinde yer verdiği çalışmalarda aşağıdaki konular incelenmektedir.

- 1915 olaylarının tarihi, siyasi ve sosyal boyutları
- 1915 olayları üzerine gerçekleşen tartışmalar
- Ermenistan ve Ermeni Diasporasındaki siyasi gelişmeler
- Ermenistan ve Ermeni Diasporasının kültür ve toplumsal yapısı
- Ermenistan'ın diğer ülkelerle ikili ilişkileri
- Ermenistan'ın bölgesel ve uluslararası politikası

Review of Armenian Studies 2002 yılından bu yana, 2016 yılında çıkan son iki sayısıyla birlikte, toplam 34 sayı yayınlanmıştır.

Review of Armenians Studies, Sayı 33

Review of Armenians Studies'in 33. sayısında altı makale ve iki kitap tanıtımı yer almaktadır. Ömer Engin Lütem tarafından kaleme alınan *Facts and Comments* (Olaylar ve Yorumlar), 2016 yılının ilk yarısında Türkiye-Ermenistan ilişkileri ile Ermeni sorunu ve soykırım iddialarına ilişkin olarak bazı ülkelerin tavırlarını incelemektedir. 1915 olaylarının soykırım olarak tanınması konusunda Alman Federal Meclisi'nin bir karar kabul etmesi, Papa Fransuva'nın Ermenistan'ı ziyareti ve Fransız Parlamentosu'nun savaş suçları, insanlığa karşı suçlar ve soykırım suçunun cezalandırılmasına dair bir kanun tasarısı kabul etmesi gibi gelişmeler bu yazıda değerlendirilmektedir.

Birinci Dünya Savaşı sırasında Alman İmparatorluğu'nun Ermeni sevk ve iskanı konusundaki tutumu öteden beri tartışılmakta olan bir mevzudur. Barış Özdal'ın *German Policies on Armenians During World War I* (Birinci Dünya Savaşı Sürecinde

Almanya'nın Ermenilere Yönelik İzlediği Politikalar) başlıklı makalesi bu konuyu irdelemektedir.

Nika Chitadze *Economic Factors of the Nagorno-Karabakh Conflict* (Dağlık Karabağ Sorununun Ekonomik Unsurları) başlıklı makalesinde, Karabağ sorununun çok fazla incelenmemiş olan ekonomik yönüne değinmektedir.

Yıldız Deveci Bozkuş'un *Karabakh Problem in the Light of Global and Regional Developments* (Küresel ve Bölgesel Gelişmeler Işığında Karabağ Sorunu) başlıklı makalesi, Karabağ sorununun tarihsel arka planına değinmekte, günümüzdeki gelişmelerin, özellikle bir Rus savaş uçağının düşürülmesinin neden olduğu krizin, Türkiye-Ermenistan ilişkilerini ve Karabağ sorununu nasıl etkilediğini değerlendirmektedir.

Armand Sağ *Enemies to the Death or Friends for Life? Looking into Prejudice Against Turks amongst Armenians in Armenia* (Yaşam Boyunca Dost veya Ölüme Kadar Düşman mı? Ermenistan Ermenileri'nin Türklere Karşı Olan Önyargılarına Bir Bakış) başlıklı makalesinde, Ermenistan'da hakim olan Türk ve Türkiye algılarını incelemektedir

After the Relocation (Tehcir Sonrası) başlıklı makalesinde M. Törehan Serdar, Ermeni tehciri sürecinin pek bilinmeyen bir yönü olan sevk ve iskana tabii tutulan Ermenilerin geri dönüşlerini ele almakta.

Amerikalı tanınmış tarihçi Justin McCarthy 2015'te yayınlanan *Turks and Armenians: Nationalism and Conflict in the Ottoman Empire* (Türkler ve Ermeniler: Milliyetçilik ve Osmanlı İmparatorluğunda Çatışma) başlıklı kitabında, Ermeni sorununun tarihsel gelişimini ve bunun nasıl yorumlanması gerektiğini ele almaktadır. Bu kitabın bir özeti *Review of Armenian Studies*'in 33. sayısında yer almaktadır.

Bu sayıda yer alan son çalışma ise Şakire Furtun tarafından kaleme alınan Meline Toumani'nin *There Was and There Was Not* (Bir Vardı, Bir Yoktu) başlıklı kitabının tahlilidir.

Review of Armenians Studies, Sayı 34

Review of Armenians Studies'in 34. sayısı, beş makale ve bir kitap tahlilinden oluşmaktadır. Ömer Engin Lütem tarafından kaleme alınan *Facts and Comments* (Olaylar ve Yorumlar), 2016 yılının ikinci yarısında Türkiye-Ermenistan ilişkilerini ve Karabağ sorunundaki gelişmeleri ele almaktadır.

Brendon J. Cannon *A Truly Global Crime? Africa and The Campaign For "Armenian Genocide" Recognition* (Gerçek Küresel Bir Suç? Afrika ve "Ermeni Soykırımı" nı Tanıtma Kampanyası) başlıklı çalışmasında, 1915 olaylarının soykırım olarak tanınması için Ermeni çevreler tarafından yürütülen kampanyaları incelemektedir. Cannon çalışmasında, bu tip kampanyaların Asya ve özellikle Afrika'da çok düşük düzeylerde yürütüldüğünü tespit ederek, bunun nedenlerini irdelemektedir.

Armand Sağ'ın *The Armenian Diaspora in the Netherlands: Statistics of Education, Residence, and Place of Birth* (Hollandada Yaşayan Ermenilere Dair Veriler: Eğitim, İkametgah ve Doğum Yeri Hakkında İstatistikler) başlıklı makalesi, Ermeni ulus inşa sürecinde, Türk kimliği üzerinden bir "öteki" yaratılarak, buna karşı savunmacı bir Ermeni kimliği oluşturulma pratiklerini, Hollandada yaşayan Ermeni toplumu üzerinden incelemektedir.

Maxime Gauin *Meline Toumani and the Turkic-Armenian Conflict* (Meline Toumani ve Türki-Ermeni Uyuşmazlığı) başlıklı çalışmasında, Toumani'nin *There Was There Was Not* başlıklı kitabının bilimsellikten uzak bilgilerle dolu ve Kuzey Amerikadaki Ermenilerin geliştirdiği nefret kültürünü yansıtan niteliklerini ortaya koymaktadır.

Aram Andonyan'ın, Talat Bey'in Ermenilerin katledilmesini emrettiği telgraflarından oluştuğunu iddia ettiği 1920 tarihli *The Memoirs of Naim Bey* (Naim Bey'in Anıları) başlıklı kitabı, uzun yıllar "Ermeni soykırımı"nın kanıtı olarak gösterilmiştir. Ne var ki, 1983 yılında Şinasi Orel ve Süreyya Yüca, *Talat Paşaya Atfedilen Telgrafların Gerçek Yüzü* başlıklı bir kitap yayınlamışlardır. Bundan sonra, Ermeni soykırım iddialarına ilişkin yazı ve kitaplarda Andonyan'ın kitabına yapılan atıflar çok büyük oranda azalmış, bir süre sonra neredeyse ortadan kalkmıştır. Taner Akçam 2016 yılında yayınladığı *Naim Efendi'nin Hatıratı ve Talat Paşa Telgrafları ve Krikor Gergeryan Arşivi* başlıklı kitabında, "Andonyan belgeleri"nin gerçek olduğunu kanıtlamaya çalışmıştır. Ömer Engin Lütem tarafından kaleme alınan *Aram Andonyan, Naim Efendi ve Talat Paşa Telgrafları Üzerine Bir Değerlendirme* başlıklı çalışma, Akçam'ın iddialarının çarpıtmalar üzerine kurulduğunu ve geçersiz olduklarını ayrıntılı bir şekilde ortaya koymaktadır.

Review of Armenians Studies'in 34. sayısında son olarak, Osman Gün'ün kaleme aldığı, Jordis Tezel Gorgas tarafından yazılan ve Fransız mandası altındaki Suriye ve Lübnan'da Kürt Hoybun Cemiyeti ile Ermeni Taşnak Partisi'nin 1925-1946 yılları arasında kurmaya çalıştıkları Kürt-Ermeni Federasyonu'nun anlatıldığı *Le mouvement kurde de Turquie en exil: continuités et discontinuités du nationalisme kurde sous le mandat français en Syrie et au Liban (1925-1946)* başlıklı kitabının tahlili yer almaktadır.

Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History

Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History (UST / ICH), yılda bir kez yayınlanan hakemli çift dilli (Türkçe ve İngilizce) bir dergidir. Dergi, yayın hayatına 2005 senesinde başlayan UST / ICH'nin inceleme alanları Balkanlar, Kafkasya, Avrasya ve Orta Doğu'da toplumlar, etnik gruplar, dini gruplar ve uluslar arasındaki anlaşmazlıklar, çatışmalar ve işlenen suçlardır. Dergi'nin editörü Ömer Engin Lütem, sorumlu yazı işleri müdürü Dr. Turgut Kerem Tuncel'dir. UST / ICH, TÜBİTAK-ULAKBİM ve EBSCO tarafından taranmaktadır.

Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History, Sayı 16

Şubat 2016'da yayınlanan ve Çarlık Rusyası ve Sovyetler Birliği'nde Kırım Tatarları konusuna ayrılmış olan *Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History*'nin 16. sayısı 1944 Kırım Tatar Sürgünü'nün farklı boyutlarını ele alan çalışmalardan oluşmaktadır.

Bilindiği üzere, 1944 Kırım Tatar Sürgünü'nün bahanesi, Kırım Tatarlarının işgalci Naziler ile toplu halde işbirliği yaptıkları iddiası olmuştur. Bu iddia, "Sovyet propaganda makinesi" tarafında o kadar etkili bir şekilde yaygınlaştırılmıştır ki, bugün bile eski Sovyet cumhuriyetlerinin halkları arasında "Kırım Tatarlarının toplu ihaneti" oldukça yaygın bir söylentidir. Andrew Dale Straw *Exposing Dishonest History: The Creation and Propagation of Stalin's False Allegation of 'Mass Treason' against Crimean Tatars during World War II* (Sahte Bir Tarihin İfşası: Stalin'in Kırım Tatarlarına Karşı Öne Sürdüğü İkinci Dünya Savaşı Esnasında 'Toplu İhanet' Sahte Suçlamasının Ortaya Çıkışı ve Yayılması) başlıklı makalesinde, Kırım Tatarlarının ihaneti iddialarının ortaya çıkışı ve yaygınlaştırılmasını incelemekte ve bu iddialara karşı bir anlatı geliştirmektedir.

Tarih boyunca zorunlu sürgün, istenmeyen ırksal, etnik, ulusal ve dinsel gruplara karşı uygulanan bir toplu cezalandırma yöntemi olagelmıştır. Nitekim, Amerika, Afrika, Avustralya ve Orta Doğu'da sömürgeci güçler tarafından bu yolla yaratılan trajedilere dair oldukça geniş bir literatür mevcuttur. 1944 Kırım Tatar Sürgünü'nün bu literatür içinde ele alınması, konunun daha iyi anlamlandırılmasına yarayacak kavramsal araçlar ve karşılaştırmalı bir perspektifin gelişmesine neden olabilirdi. Ne yazık ki, böylesi bir yaklaşım henüz hayata hakim değildir. Bu fikirden yola çıkan J. Otto Pohl *The Deportation of the Crimean Tatars in the Context of Settler Colonialism* (Yerleşimci Sömürgeciliği Bağlamında Kırım Tatar Sürgünü) başlıklı

makalesinde, Kırım Tatar Sürgünü'nü “yerleşimci sömürgeciliği” ile ilişkilendirerek ele almaktadır.

Şimdiye kadar 1944 Kırım Tatar Sürgünü'nü konu edinen çalışmaların pek çoğu, makro-tarih çalışmaları olmuştur. Kuşkusuz, bu tip çalışmaların değeri yadsınamaz ve benzer nitelikte daha fazla çalışmanın yapılması gerekmektedir. Öte yandan, Sürgün'ün mikro-tarihi halen yazılmayı beklemektedir. Özellikle, tarih yazımına ilişkin yeni yaklaşımları benimseyen çalışmalar, Sürgün'e dair daha derin bir kavrayışa ulaşılmasına yardımcı olacaktır. Bunun yanında, Sürgün'e dair toplumsal belleğin günümüzdeki Kırım Tatar kimliğini oluşturan en önemli öğelerden biri olduğu gerçeğinden yola çıkarak, bu belleğin özel ve kamusal alanlarda Sürgün'e dair anlatılar dolayısıyla oluşmasının ve Kırım Tatarlarının sürgündeki öznel deneyimlerinin çalışılması, yalnızca Sürgün hakkında değil, çağdaş Kırım Tatar kimliğinin oluşumu hakkında da kavrayışın derinleşmesine hizmet edecektir. Martin-Oleksandr Kisly'in *Post-Traumatic Generation: Childhood of Deported Crimean Tatars in Uzbekistan* (Post-travmatik Kuşak: Sürgün Edilen Kırım Tatarlarının Özbekistan'daki Çocuklukları) başlıklı makalesi, çocukluklarını sürgünde geçiren Kırım Tatarlarının bir takım deneyimlerini tanıklıklar dolayısıyla ele alarak bu doğrultuda önemli bir adım atmaktadır.

Sürgün'ün meydana getirdiği yıkım o kadar büyük olmuştur ki, günümüzde bazı Kırım Tatarları bu trajediyi soykırım olarak nitelendirmekte, bazı Kırım Tatar aktivistleri dünya kamuoyunun Sürgün'ü soykırım olarak tanıması için çaba sarf etmektedir. Bu doğrultuda, Ukrayna'nın 12 Kasım 2015'de Sürgün'ü soykırım olarak tanıması dikkate değer bir gelişmedir. Onur Uraz, *A Legal Analysis of the Crimean Tatar Deportation of 1944* (1944 Kırım Tatar Sürgünü'nün Hukuki Değerlendirilmesi) başlıklı makalesinde Sürgün'ün ayrıntılı bir hukuki incelemesini yapmakta ve bir soykırım olarak mı yoksa insanlığa karşı suç olarak mı değerlendirilebileceği sorusuna cevap aramaktadır.

Son iki yüzyıldır Rus yönetimleri, Kırım'daki Kırım Tatar mirasını ortadan kaldırmak için her yola başvurmuşlardır. Bunun için hem Çarlık Rusyası'nın hem de Sovyetler Birliği'nin uyguladığı yöntemlerden biri Kırım Tatarlarını, Ruslar tarafından medenileştirilmeleri gereken “gayri medeni barbarlar” olarak resmetmektir. Ne var ki, bu takdimin tarihi gerçeklerle uyumlu olduğu söylenemez. 1449'dan 1783'e kadar yaşayan Kırım Hanlığı, yerleşik ve karmaşık bir siyasal ve sosyal yapı üzerine bina olmuş bir devlettir. 1783'de Çarlık Rusyası tarafından ilhakından sonra da Kırım, kültürel ve entelektüel bir merkez olmaya devam etmiş, Kırımlı aydınlar Batı'nın modern düşünce ve ideallerini Osmanlı İmparatorluğu ve İslam coğrafyasına taşıyan kişiler olmuştur. Natalia Krolikowska-Jedlinska *Foreigners in front of the Crimean Khan's Courts in the Seventeenth and Eighteenth Centuries*

(Onyedinci ve Onsekizinci Yüzyıllarda Kırım Hanlarının Mahkemelerinde Yabancılar) başlıklı makalesinde, onyedinci ve onsekizinci yüzyıllarda Kırım Hanlığı mahkemelerinde yargılanan üç yabancı hakkındaki kayıtları incelemektedir. Bu inceleme, Kırım Hanlığı'nda o günkü standartlara göre oldukça gelişmiş ve işleyen bir hukuk düzeninin olduğunu göstermektedir.

Son olarak, Yuliya Biletska, Ukrayna tarihi alanında tanınmış bir akademisyen olan Prof. Paul Robert Magocsi'nin 2014 yılında Toronto Üniversitesi Yayınevi tarafından yayınlanan son kitabı olan *This Blessed Land: Crimea and the Crimean Tatars'm* (Bu Kutsanmış Toprak: Kırım ve Kırım Tatarları) bir tahlilini sunmaktadır.

Konferans Kitapları

Konferans Kitabı No: 18

Projections for the Future of Turkish-Armenian Relations

(İngilizce; Karton kapak, 96 sayfa)

1 6 Aralık 2015 tarihinde AVİM, Konrad Adenauer Stiftung işbirliği ile *Projections for the Future of Turkish-Armenian Relations* (Türk-Ermeni İlişkilerinin Geleceğine İlişkin Öngörüler) başlıklı bir konferans düzenlemiştir.

Bu hassas konu üzerine yapılan toplantıların pek çoğu seçilmiş izleyici ve katılımcıların bulunduğu ve Türk veya Ermeni görüşlerinin tek taraflı olarak dile getirildiği toplantılardır. Bu tür toplantılar, farklı görüşlerdeki insanlardan ziyade, aynı görüşteki kişilerin bir araya geldiği söyleşiler olduğu için görüş alışverişinin gerçekleştirildiği platformlar olmaktan uzaktır. Dolayısıyla, ortak tarihsel geçmiş üzerinde karşılıklı anlayışın sağlanmasına ve farklılıklarda uzlaşma sağlanmasına hizmet etmemektedirler.

Bu eksikliği göz önünde bulunduran AVİM, Ermenistan'dan Richard Giragosian, Alexander Iskandaryan, Ruben Mehrabyan, Styopa Safaryan ve Türkiye'den Kemal Çiçek, Aybars Görgülü, Serdar Palabıyık, Aslan Yavuz Şir, Mehmet Oğuzhan Tulun, Turgut Kerem Tuncel'in konuşmacı olduğu ve kordiplomatik, sivil toplum temsilcileri ve akademisyenlerden oluşan bir dinleyici kitlesinin hazır bulunduğu bir konferansta bir araya getirmiştir. Bu tür bir toplantının düzenlenmesindeki temel amaç, eşitlikçi, açık, özdeşünümsel ve rasyonel diyalog ilkeleri dikkate alınarak, ikili, bölgesel ve küresel boyuttaki hassas siyasi gerçeklikler ve gelişmelere odaklanılan uzman düzeyinde görüşmelerin tesis edilmesidir.

İki panelden oluşan konferansın birinci panelinde Türk-Ermeni ikili ilişkilerinin geleceği ele alınırken, ikinci panelde bölgesel gelişmeler bağlamında Türk-Ermeni ilişkilerinin geleceği üzerinde durulmuştur. Konferansta yapılan sunumlar da, Türk-Ermeni ilişkilerinin geleceği ile ilgili olarak, Türkiye ve Ermenistan arasında imzalanan protokoller sonrasında yaşanan gelişmeler, Karabağ'ın süregelen işgali, Rusya'nın Ermenistan üzerinde artan etkisi, kapalı sınırlar ve AİHM'nin Perinçek kararı gibi hassas ve güncel konular irdelenmiştir.

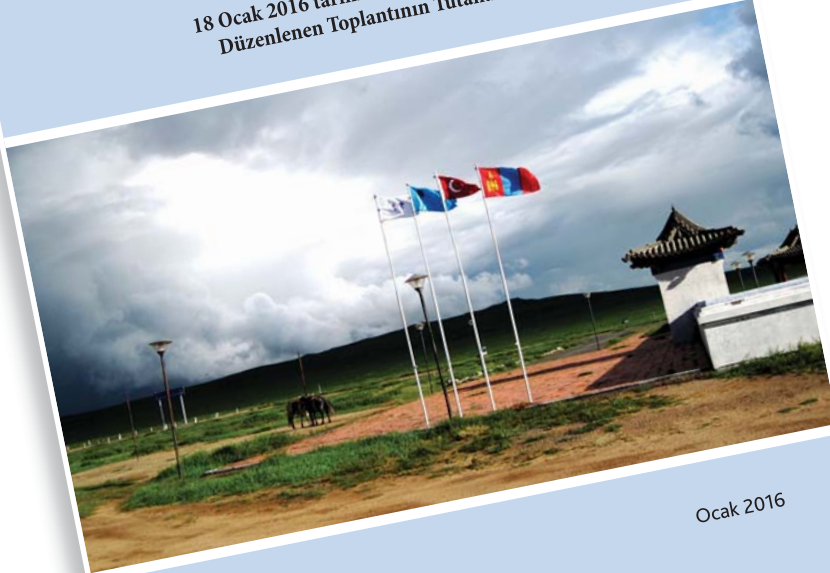
Sunumlar ve takip eden tartışmalar ve Türk ve Ermeni araştırmacıların ifade ettikleri görüşler, diyalogun önemini tekrar ortaya koymuştur. Toplantı, çeşitli ve zıt görüşlerin ifade edilmesi, anlaşmazlık sebeplerinin anlaşılması ve Türk-Ermeni ilişkilerinin geleceği için ortak bir payda bulunulması için bir platform işlevi görmüştür. Ayrıca, yüzeysel propaganda ve monologdan ziyade diyalogun daha iyi bir gelecek için önemli bir araç olacağını göstermiştir.

AVİM, *Projections for the Future of Turkish-Armenian Relations* başlıklı konferansta yapılan sunumları yayınlamak, literatüre ve süregiden tartışmalara ve en nihayetinde, Türkler ve Ermeniler arasındaki normalleşmeye ve uzlaşmaya katkıda bulunmayı ümit etmektedir.

AVİM Konferans Kitabı 19

11. ASYA - AVRUPA ZİRVESİ ÖNCESİ MOĞOLİSTAN'DAKİ GÜNCEL DURUM, MOĞOLİSTAN'IN BÖLGESEL POTANSİYELİ VE TÜRK-MOĞOL İLİŞKİLERİ

18 Ocak 2016 tarihinde AVİM Tarafından
Düzenlenen Toplantının Tutanakları

Ocak 2016

Konferans Kitabı No: 19

11. Asya-Avrupa Zirvesi Öncesi Moğolistan'daki Güncel Durum, Moğolistan'ın Bölgesel Potansiyeli ve Türk-Moğol İlişkileri

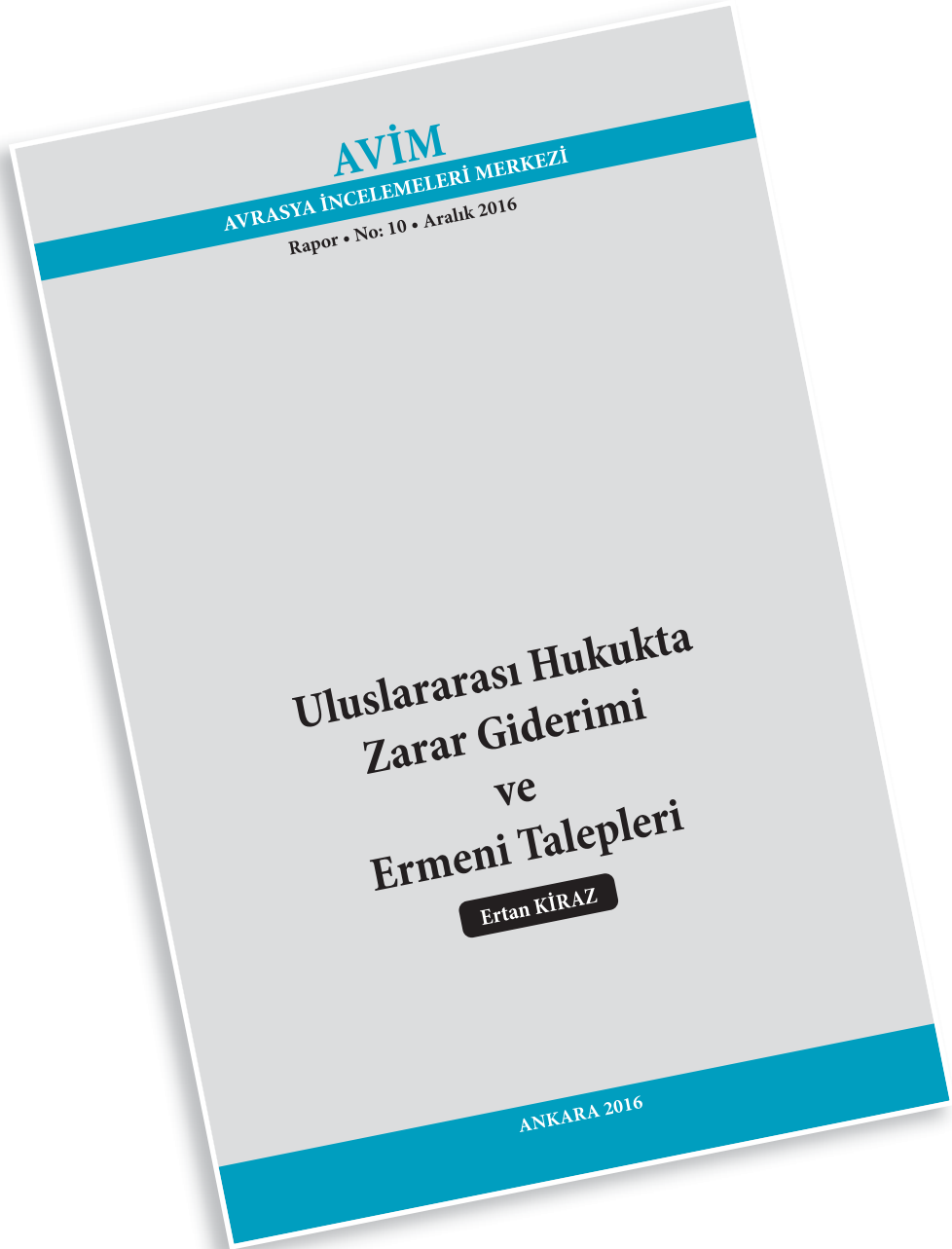
(Türkçe ve İngilizce; Karton kapak, 53 sayfa)

Çalışmalarını Avrasya bölgesi üzerinde yoğunlaştıran bir düşünce kuruluşu olan AVİM'in 18 Ocak 2016 tarihinde düzenlediği *11. Asya-Avrupa Zirvesi Öncesi Moğolistan'daki Güncel Durum, Moğolistan'ın Bölgesel Potansiyeli ve Türk-Moğol İlişkileri* başlıklı toplantıda katılımcılar, Moğolistan'ın Türkiye ve bölge açısından stratejik önemine dair değerlendirmelerde bulunmuş, Moğolistan'ın Rusya ve Çin bağlantılı stratejik duruşu ve bölgede meydana gelen son gelişmeler ışığında Türk-Moğol ilişkileri hakkındaki görüşlerini paylaşmışlardır.

Türkiye ve Moğolistan arasındaki ekonomik potansiyel ve eğitim alanında artan işbirliğinin de mercek altına alındığı konferansta, ikili ilişkiler çerçevesinde farklı alanlarda yürütülen ekonomik ve ticari ilişkilerin daha da geliştirilmesi için mümkün olan işbirliği olanaklarının değerlendirilmesi zorunluluğuna vurgu yapılmıştır.

Bu toplantıda yapılan konuşmalar, *11. Asya-Avrupa Zirvesi Öncesi Moğolistan'daki Güncel Durum, Moğolistan'ın Bölgesel Potansiyeli ve Türk-Moğol İlişkileri* başlıklı konferans kitabında derlenmiş ve Ocak 2016'da AVİM tarafından yayınlanmıştır.

Raporlar

AVİM Rapor No: 10

Uluslararası Hukukta Zarar Giderimi ve Ermeni Talepleri

Yazar: Ertan Kiraz

(Türkçe, karton kapak, 168 sayfa)

Soykırım iddialarına dair Türkiye'ye yönelik suçlamaların esas hedefi, soykırım suçunu Türkiye'ye kabul ettirmek suretiyle kapsamlı tavizlerin elde edilmesidir. Bu çerçevede hem belli başlı Ermeni diaspora örgütleri hem de Ermenistan Cumhuriyeti tarafından bu doğrultuda yürütülen faaliyetler son yıllarda hız kazanmıştır. Bazı üçüncü ülkeler de, siyasi hedefleri doğrultusunda, Türkiye aleyhine soykırım iddialarını öne sürmektedir.

Bu iddiaların son yıllarda yoğunluk kazandığı alanlardan biri hukuk alanıdır. Amerika Birleşik Devletleri mahkemelerinde görülen tazminat davaları, Doğu Perinçek aleyhine İsviçre'de açılan davalar ve bunun neticesinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde görülen ve Ermeni girişimlerini ciddi bir şekilde sekteye uğratan Perinçek-İsviçre davası ve Kilikya Ermeni Katolikosluğu'nun açmış olduğu dava hukuk alanında görülen girişimlere örneklerdir.

Ertan Kiraz tarafından Harp Akademileri Komutanlığı Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nde hazırlanan *Uluslararası Hukukta Zarar Giderimi ve Ermeni Talepleri* başlıklı bu çalışma, Ermeni çevrelerin hukuk alanında Türkiye aleyhine yürüttükleri faaliyetler ve bunların nasıl bir hukuki zemine oturtulmaya çalışıldığını incelemekte, ayrıca Ermeni taleplerinin uluslararası hukuk açısından bir değerlendirmesini yapmaktadır.

AVİM, rapor olarak yayınladığı bu çalışmanın Türkiye'yi hedef alan ve siyasi alanda taraftar bulabilen soykırım iddialarının hedeflerinin ve bu iddiaların hukuki boyutunun ve ne denli tutarlı olup olmadıklarının anlaşılabilmesine hizmet edeceğine inanmaktadır.

AVİM 2016 Yıllık Rapor

AVİM
Uygulamalı
Eğitim Programı

AVİM Uygulamalı Eğitim Programı

AVİM bünyesinde Uygulamalı Eğitim Programı yıl boyunca devam etmektedir. Programa, Türkiye için stratejik öneme sahip olan Avrupa, Balkanlar, Geniş Karadeniz Bölgesi, Kafkaslar ve Orta Asya'daki güncel siyasi gelişmeler hakkında çalışma yapmak isteyen ve en az bir yabancı dili çok iyi derecede bilen lisans öğrencileri, yeni mezunlar, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin başvuruları beklenmektedir. Kısa dönemli ve uzun dönemli olmak üzere iki ayrı Uygulamalı Eğitim Programı mevcuttur.

AVİM Uygulamalı Eğitim Programı katılımcılarının, AVİM'in gerçekleştirdiği faaliyetlerde görev almaları, AVİM yayınlarına katkıda bulunmaları ve program süresince Avrasya'daki gelişmeleri yakından takip etmeleri beklenmektedir.

AVİM Uygulamalı Eğitim Programı katılımcılarının programa dahil oldukları süre zarfında, ilgi duydukları bir konu hakkında araştırma yürütüp, program sonunda bu konu hakkında bir rapor hazırlamaları beklenmektedir. AVİM Uygulamalı Eğitim Programı katılımcıları bu sayede, AVİM analistlerinin bilgi ve tecrübelerinden istifade ederek, profesyonel bir ortamda merak duydukları konular üzerine araştırma yapma fırsatı elde ederler.

AVİM Uygulamalı Eğitim Programı ile ilgili olarak adaylar, Özge Nur Öğütücü ile staj@avim.org.tr veya o.ogutcu@avim.org.tr adreslerini kullanarak iletişime geçebilirler.

2016 Yılı AVİM Uygulamalı Eğitim Programı Katılımcıları:

Ayşe Burcu Ataman, <i>Hacettepe Üni.</i>	Aycan Özaltun, <i>ODTÜ</i>
Kübra Çetin, <i>Osmangazi Üniversitesi</i>	Ferhat Özcan, <i>TOBB ETU</i>
Ali Çölgeçen, <i>Bilkent Üniversitesi</i>	Gizem Özyol, <i>Erciyes Üniversitesi</i>
Mehmet Akif Erkalıç, <i>ODTÜ</i>	Banu Temizkan, <i>Bilkent Üniversitesi</i>
Tuba Gümüüş, <i>ODTÜ</i>	Anıl Üner, <i>ODTÜ</i>
Osman Gün, <i>Université de Montpellier</i>	Beril Veziroğlu, <i>Bilkent Üniversitesi</i>
Nail Kara, <i>Bilkent Üniversitesi</i>	Cemre Yapıcı, <i>Bilkent Üniversitesi</i>
Denizhan Malkoç, <i>Bilkent Üniversitesi</i>	Aytaç Yılmaz, <i>ODTÜ</i>

AVİM Uygulamalı Eğitim Programına geçtiğimiz yaz zorunlu stajımı gerçekleştirmek üzere katıldım. Bu eğitim programında, hem kişiye özel vermiş olduğu eğitim, hem de ilgili analistleri sayesinde akademik hayatıma katkı sağlayacak birçok şey öğrendim. İlk olarak, Türk-Ermeni ilişkilerinin siyasi boyutunun yanında din faktörü ile ilgili de araştırmalar yaparak konuyu daha farklı bir boyutta öğrenme ve bu konu ile ilgili bir makale yazma fırsatı buldum. Bununla birlikte, AVİM’de farklı tarihi ve siyasi konularda uzman akademisyen ve araştırmacıların vermiş oldukları konferanslara katılmak, Türkiye tarihi ve siyaseti açısından önemli olan konularda farklı bakış açıları edinmemi sağladı. Özetle, bu yaz hem ilgimi çeken konularda araştırma yapma fırsatı yakaladım, hem de uzmanlar tarafından sunulan bilgiler sayesinde farklı perspektiflerle tanıştım. Kısacası, iki aylık yaz stajı benim için çok faydalı oldu. Tüm bunlar için, AVİM’e çok teşekkür ederim. AVİM Uygulamalı Eğitim Programı’nı özellikle akademik alanda kariyer yapmak isteyen herkese tavsiye ederim.

Cemre YAPICI

Bilkent Üniversitesi

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Lisans Öğrencisi

AVİM Uygulamalı Eğitim Programına Mayıs-Ağustos 2016 döneminde katıldım. AVİM'i seçmemin en önemli sebeplerinden biri faaliyetlerini Avrasya üzerinde yoğunlaştırıyor olmasıydı. Bugüne kadar öğrendiğim veya üzerine çalıştığım konuların neredeyse tümü sadece Avrupa odaklıydı ve Asya hep bir kenarda bırakılmıştı. Bu durumu bir eksiklik olarak hissediyordum. AVİM, bu eksikliği doldurma çabamda bana yardımcı oldu. AVİM Uygulamalı Eğitim Programına dahil olduğum süre boyunca, Orta Asya'nın jeopolitik önemi üzerine çalışma fırsatı buldum ve kendimi bu konuda geliştirdim. AVİM'deki deneyimim benim için aynı zamanda ilk iş deneyimim olması açısından çok önemliydi. AVİM'in yardımsever ve deneyimli analistleri sayesinde buradaki ortama kolayca ayak uydurabildim ve bu kurumda bulunduğum süre boyunca elde edebileceğim bütün deneyimi elde etmeye çalıştım. Yaptığım araştırmalar ve yazdığım yorum yazıları sayesinde, AVİM gibi bir kuruluşun nasıl işlediğine dair bizzat deneyim kazandım. Gelecekte kariyerimi belirlememde bana yol gösterecek olan bütün bu deneyimler için AVİM'in değerli çalışanlarına ne kadar teşekkür etsem azdır. Böyle bir kuruluşun nasıl çalıştığına dair deneyim edinmek isteyen herkese AVİM'in Uygulamalı Eğitim Programını öneririm.

Denizhan MALKOÇ

*Bilkent Üniversitesi
Küresel ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Lisans Öğrencisi*

AVİM 2016 Yıllık Rapor

**2016 Yılında
Türkiye-Ermenistan
İlişkileri**

2016 Yılında Türkiye - Ermenistan İlişkileri

AVİM'in çalışmalarının önemli bir bölümünü Türkiye-Ermenistan ilişkileri oluşturmaktadır. 2016 yılında bu ilişkiler, 2015 yılında Ermeni Tehcirin 100. yılı için Ermenistan'da ve diğer bazı ülkelerde yapılmış olan anma törenleri ve diğer etkinliklerin çok kere Türk ve Türkiye karşıtı gösterilere dönüşmüş olmasının etkisi altında kalmıştır. Ermenistan yetkilileri, uygun olan her fırsatta Türkiye'yi yermeye çalışırken Türkiye, yoğun iç ve dış gelişmeler nedeniyle, Ermenistan ile olan ilişkilerini adeta gündeminden çıkartmıştır. Nitekim Mayıs ayında kurulan 65. Hükümet'in programında Türkiye-Ermenistan ilişkileri doğrudan yer almamış ve bu ilişkilere "ülkemiz Kafkasya'daki anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümünü doğrultusunda, Yukarı Karabağ başta olmak üzere, Azerbaycan topraklarındaki işgalin sona erdirilmesi ve Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki gerginliklerin sonlanması için çaba göstermeye devam edecektir" ifadeleriyle, Karabağ sorunu bağlamında değinilmiştir. Buna paralel olarak Türkiye'nin Karabağ sorununun çözümüne yardımcı olma çabaları artmıştır.

İki ülke arasında 2009 yılında imzalanan protokollerin akamete uğramasından sonra, Ermenistan'da Türkiye karşıtlığının arttığı, diğer yandan Türkiye'den "Ermeni soykırımını" tanınması ve bu olayın sonuçlarının tazminat ödenmesi ve malların iadesi gibi yollarla giderilmesi taleplerinin ileriye sürülmeye başlandığı görülmüştür. Diaspora'ya göre bu taleplerin arasında, Türkiye'den toprak istenmesi de vardır. Ancak Ermenistan hükümetinde şimdilik böyle bir niyet gözlenmemektedir.

Ermenistan'da, Türkiye'ye yönelik taleplerin hukuksal gerekçelerinin hazırlanması için bir Devlet Komisyonu görevlendirilmiştir. Aradan üç yıl geçmesine rağmen söz konusu gerekçeler açıklanmamış, Türkiye'den herhangi bir talepte bulunulmamıştır. Bunun nedenlerinin başında iki ülke arasında ciddi bir gerginlik yaratması kaçınılmaz olan bu taleplerin, Karabağ'da çarpışmaların yaşandığı ve Suriye ve Irak'ta bir iç savaş süregittiği bir dönemde, ileri sürülmesinin Ermenistan hükümetince uygun görülmediği ve ABD, Rusya ve hatta AB tarafından, kısmen olsun, desteklenmesinin güç olması gelmektedir. Diğer yandan Ermenistan ile Rusya arasında, fazla dillendirilmek istenmeyen bazı sorunlar vardır. Bunlar arasında, Rusya'nın Azerbaycan'a silah satışı ve Ermeni işgali altındaki Azerbaycan reyonlarından bir kısmının Azerbaycan'a verilmesine taraftar görünmesi, Türkiye'nin Karabağ sorununun çözümüne katkıda bulunması fikrine sıcak bakmaya başlaması, Ortak Güvenlik Anlaşması Örgütü'nün başta Kazakistan olmak üzere Müslüman üyelerinin, Karabağ sorunu ile ilgili olarak Ermenistan'ı eleştirmelerine Rusya'nın engel olmaması,

Ermenistan'ın, Avrasya Ekonomik Birliğine dahil olmasının beklenen yararı sağlamaması sayılabilir. Bunu dışında, AİHM'nin Perinçek davası kararının soykırım savını zayıflatmış olduğu, bu karardan sonra Ermeni soykırım iddialarıyla Yahudi Holokostu arasında benzerlik olduğu gibi argümanların inandırıcı olmayacağı da sayılabilir. Son olarak, Temmuz ayında Ermenistan'da bazı gruplar ile polis arasında silahlı çatışmalar, hükümetin istifası, yeni hükümetin güçlükle kurulması ve 2017 yılında parlamento seçimlerinin yapılacak olması gibi hususlar da hiçbir önceliği bulunmayan ve gerçekçi olmayan bu tür taleplerin Türkiye'ye karşı ileri sürülmesi için uygun bir zaman ve zemin yaratmamaktadır. Ancak Ermenistan'ın bu taleplerden vazgeçmekte olduğunu düşünmek de doğru değildir.

Ermenistan'ın Türkiye ve Azerbaycan ile olan sorunları incelendiğinde, bunların ortaya çıkmasının ve bu kadar büyümesinin sorumluluğunun Ermenistan'a ait olduğu görülmektedir. Soykırım iddialarının tanınması, Türkiye'nin tazminat ödemesi, bazı mülkleri iade etmesi ve Ermenistan'a toprak vermesi gibi hususlar Birinci Dünya Savaşı sonrasında Moskova, Kars ve Lozan Antlaşmalarıyla çözümlenmiştir. Halen, Ermenistan bu konuda kapanmış olan dosyaları yeniden açtırmak gibi hiç de gerçekçi olmayan bir çaba içindedir. Uluslararası hukuka göre, Karabağ'ın Azerbaycan içinde özerk bir bölge olduğundan kimsenin kuşkusu yoktur. Nitekim Karabağ'ın bağımsızlığı hiçbir devlet tarafından tanınmamıştır. Bu konuda da Ermenistan kapanmış bir dosyayı yeniden açtırmaya uğraşmaktadır. Ayrıca, bu bölgenin ve diğer Azeri topraklarını işgal etmiş olması, Ermenistan'ın durumunu daha da zorlaştırmaktadır.

Türkiye ve Azerbaycan'la olan sorunlarının Ermenistan için gayet olumsuz sonuçlar doğurduğu açıktır. Gerek diasporadan, gerek bazı ülke ve uluslararası kuruluşlardan aldığı yardımlara rağmen Ermenistan, halen halkının refahını sağlayamayan, göç nedeniyle nüfusu devamlı azalan fakir bir ülke görünümündedir. Bu durumun son bulması her şeyden önce Ermenistan'ın komşularıyla olan sorunlarını çözümlemesine ve içinde bulunduğu ve ulaşım yolları ve enerji kaynakları açısından önemli olan bölge ülkeleriyle yakın işbirliği yapmasına bağlıdır. Ancak, günümüz gerçeklerinden ziyade tarihi olay ve emellerin etkisi altında kalmaya devam eden Ermenistan ve diaspora için tutum ve anlayış değiştirmenin gündemde olmadığı ve kendileri dahil kimseye yararı olmayan politikalara devam etmeye kararlı oldukları görülmektedir.

AVİM Onursal Başkanı
E. Büyükelçi
Ömer Engin LÜTEM

AVİM 2016 Yıllık Rapor

Diğer Faaliyetler

---

www.avim.org.tr

Türkçe | English
f t in

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

Türkmeneli İşbirliği ve Kültür Vakfı
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ

Anasayfa Yayınlarımız Etkinlikler Kadromuz Hakkımızda İletişim

DUYURU: ERMENİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ'NİN 55NCİ SAYISI YAYINLANMIŞTIR
Ermeni Araştırmaları Dergisi'nin yeni yayınlanan 55nci sayısında 5 makale ve 1 kitap tahlili yer alıyor.

ARA

AVİM BÜLTENİ

ARA

Kafkasya
Asya

Balkanlar
Avrupa

İrak
Tüm Bültenler

Abone Ol

Bülten Arşivi: 03/01/2017 📅

Günlük Bülten İçin Tıklayınız

YORUMLAR

NAİM BEY'İN GERÇEKLİĞİ ÜZERİNDEN TARİHİ DEĞİŞTİRME CABALARI

Taner Akçam, "Naim Efendi'nin Hayatı ve Talat Paşa Telgrafları, Krikor Gergoryan'ın Arşivi" isimli, İletişim Yayınları tarafından geçtiğimiz Ekim ayında yayımlanan...

Tosman Ertağrı TULLUN 02.01.2017

SASSOUNIAN NEDEN TAHLİYE EDİLMEMELİDİR?

Türkiye Cumhuriyeti Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arkan, 28 Ocak 1982'de, arasıya trafik vakalarında dardağa bir anda atıp ödülüne katılmamıştır. Bu cinayete...

Hazeri ÇAĞAN ELBİR 28.12.2016

KİLİKYA KATOLİKOSLUĞUNUN ERMENİ ANAYASA MAHKEMESİ BAŞVURUSU

Nisan 2015'de Kilikya Ermeni Katolikosluğu, temsilcisi aracılığıyla Anayasa Mahkemesi'ne biryüzlü başvuruda bulunmuş ve terk ettiği şapınmaz idasını tal...

Mehmet Oğuzhan TULLUN 21.12.2016

LOS ANGELES BAŞKONSOLOSU KEMAL ARKANI'NIN 1982 YILINDA KATLEDEN HARRY (HAMPIG) M. SASSOUNIAN'IN ŞARTLI TAHLİYESİ

14 Aralık 2016 tarihinde ABD'nin Kaliforniya eyaletinde gerçekleşen şartlı tahliye duruşmasında, 1982 yılında Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arkan...

AVİM 21.12.2016

AKADEMİK ETİĞİN KASTEN YOZLAŞTIRILMASI: TANER AKÇAM ÖRNEĞİ

Akçam'ın akademik yetime hiçbir şekilde uygun olmayan ve yayımlanan çalışmalarındaki bilgilerin çelişki ve hatalarla...

ETKİNLİKLER

THE CURRENT STATE OF THE ACADEMIC DEBATE OVER THE EVENTS OF 1915 IN AN INCREASINGLY ISLAMOPHOBIC WEST (İSLAMFÖBİNİN YÜKSELMEKTE OLDUĞU BATT'DA 1915 OLAYLARI HAKKINDA YÜRÜTÜLEN AKADEMİK TARTIŞMALARIN GÜNCEL DURUMU) - YRD. DOÇ. DR. CHRISTOPHER GUNN

Geçmiş Etkinlik

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), 9 Aralık 2016 Cuma günü, Yrd. Doç. Dr. Christopher Gunn'ın konuşmasıyla "The Current State of the Academic Debate over..."

AVİM Konferans Salonu 09.12.2016

KAMU DİPLOMASİSİ AÇISINDAN ERMENİ MESELESİ VE BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ - PROF. DR. MUSTAFA BUDAK

Geçmiş Etkinlik

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), 24 Kasım 2016 tarihinde, İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Mustafa...

AVİM Konferans Salonu 24.11.2016

"GÜRCİSTAN'DAKİ MÜSLÜMAN TOPLULUKLAR: AZINLIK HAKLARI, KİMLİK, SİYASET" BAŞLIKLI KİTAP TANTİMİ TOPLANTISI

Geçmiş Etkinlik

AVİM KİTAP TANITIMI "GÜRCİSTAN'DAKİ MÜSLÜMAN TOPLULUKLAR: AZINLIK HAKLARI, KİMLİK, SİYASET" Avrasya İncelemeleri Merkezi...

AVİM Konferans Salonu 06.10.2016

AVİM BLOG

RUSSIAN-TURKISH BREAK WOULD BE ILLUORICAL AND EXTREMELY COUNTERPRODUCTIVE

Mehmet Oğuzhan TULLUN 30.12.2016

BETWEEN THE WEST AND THE TREASON

Mehmet VLAHOVIC 26.12.2016

FERDİNAND-HODDER SOKAĞI KATLI İLE BULUŞMA

Ayşe HABABI 26.12.2016

ERMENİSTAN-AZERBAYCAN BARIŞ PLATFORMU VE OLASI BEKLENTİLER

Elçin ASIRLI 16.12.2016

GÜNEY KAFKASYA BÖLGESİNDE GÜVENLİK SORUNU

Elçin ASIRLI 12.12.2016

DUYURULAR

HİSTORİA 1923 DERGİSİNİN İKİNCİ SAYISI ÇIKTI

02.01.2017

AVİM ANALİSTİ HAZEL ÇAĞAN ELBİR, 29 ARALIK 2016'DA KANAL B'NİN GÜNCE PROGRAMINA KONUK OLDU

02.01.2017

@AVIMMerkezi kullanıcısı Tweetleri

AVİM'in Yenilenen İnternet Sitesi

Türkiye'de, halihazırda münhasıran Avrasya bölgesini odak noktası olarak faaliyetlerini yürüten ve bünyesinde Avrasya'yı oluşturan farklı coğrafyalar ve ülkeler üzerinde uzmanlaşmış analistler barındıran tek düşünce kuruluşu AVİM'dir. Bu çerçevede AVİM, Türk dış politikasının temel meselelerinden biri olan Türkiye-Ermenistan ilişkileri ve "Ermeni sorunu" hakkında da çalışmalarına yoğun olarak devam etmekte, yalnızca bu konuyu irdeleyen biri Türkçe diğeri İngilizce olmak üzere iki hakemli akademik dergi yayınlamaktadır. Bu açıdan da, Türkiye'de AVİM'in müadili bir kurum mevcut değildir.

Bunlara ek olarak, AVİM'in çıkardığı üçüncü bir hakemli akademik dergi, Avrasya bölgesinde toplumlar, etnik gruplar, dini gruplar ve uluslar arasındaki anlaşmazlıklar, çatışmalar ve işlenen suçlar üzerine yapılmış araştırmaları yayınlayan *Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History* dergisidir. Akademik araştırmalara dayalı kitaplar, konferans kitapları ve raporlar da AVİM'in yayınları arasında yer almaktadır. AVİM, bünyesindeki analistlerin özgün yorum ve analizlerini, çeşitli duyuruları, farklı kanallarda yayınlanan önemli yorum/analiz yazılarını da kendi internet sitesinden ve bloğundan yayınlamaktadır. AVİM'in bülteni her gün yurtiçi ve yurtdışında 7000'in üzerinde kişiye ulaşmaktadır.

Bu durum, AVİM'in faaliyet ve yayınlarının toplumun farklı kesimleri, siyasi karar vericilerden üniversite öğrencilerine kadar oldukça geniş bir yelpazeden bireyler ve yabancı uzman ve diğer ilgili kişiler tarafından ilgiyle takip edilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Bu gözlemden yola çıkarak AVİM, takipçilerinin daha kullanıcı dostu bir ortamda bilgiye ulaşmalarını sağlamak amacıyla 2016 senesinde internet sitesinin içerik ve tasarımını yenilemiştir.

AVİM ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Arasında İmzalanan Ortak Eğitim Protokolü

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

AVİM ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi arasında imzalanan Ortak Eğitim Protokolü

TTOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi öğrencilerine, AVİM Uygulamalı Eğitim Programı'na katılımlarında öncelik tanınmasını öngören bu protokol, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi öğrencilerinin mezun olmadan önce uluslararası ilişkiler ve özellikle Avrasya bölgesi üzerine çalışan uzmanlar ile çalışmalar yürüterek alanda deneyim kazanma fırsatına ulaşmalarını hedeflemektedir.

AVİM ve BIEST Arasında Yenilenen İşbirliği Protokolü

AVİM ve Bilkent Uluslararası İlişkiler ve AB Politikaları Topluluğu (BIEST) arasında imzalanan işbirliği protokolü

AVİM ve BIETS tarafından ortak faaliyetlerin düzenlenmesi ve BIETS üyelerinin AVİM Uygulamalı Eğitim Programlarına öncelikli kabullerini öngören bu protokolün yenilenmesiyle, AVİM ve Bilkent Üniversitesi öğrencileri arasında uzun vadeli ve nitelikli bir işbirliğinin geliştirilmesi yönünde önemli bir adım daha atılmıştır.

1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk Çalıştayları

1 915 olaylarına ilişkin, Türk ve Ermeni taraflarının farklı algı, hafıza ve değerlendirmeleri konunun bilimsel/akademik bir tartışmanın ötesine geçerek siyasal bir düzleme oturmasının sebeplerinden biri olmuştur. Oldukça siyasallaşmış bir ortamda yürütülen bu tartışmalarda, konunun en önemli boyutlarından olan hukuk boyutu ise yeterince irdelenmemiştir.

Var olan hukuki çalışmalar daha ziyade ceza hukuku başlığı altında ve bireysel ceza sorumluluğu etrafında yapılmış çalışmalardır. Ne var ki, içinde bulunduğumuz dönemde hukuki tartışmaların, ceza hukuku boyutunun ötesine geçerek, “devlet sorumluluğu” ve insan hakları boyutlarında yoğunlaşmaya başlamıştır. Ayrıca, Ermeni tarafının tazminat talepleriyle konuyu hukuki alana taşımayı hedeflediği gözlemlenmektedir.

Bu tespitten yola çıkan AVİM, *1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk* konulu bir çalıştaylar dizisi için çalışma başlatmıştır. İlki 8-9 Ekim 2015 tarihlerinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilen çalıştaylar dizisi, 2016 yılında Başkent Üniversitesi (Ankara), Dokuz Eylül Üniversitesi (İzmir) ve Özyeğin Üniversitesi (İstanbul) işbirliği ile düzenlenen çalıştaylar ile devam etmiştir.

2016 yılı sonuna kadar gerçekleştirilen toplam dört çalıştayda sırasıyla *1915 Meselesinin Hukuki Yönleri; AIHM’in Perinçek İçtihadı ve İçtihadın Etkileri; Mülkiyet Hukuku; ve Ardıl Devlet-Devam Eden Devlet* konuları ele alınmıştır.

AVİM, 2015 senesinde başlattığı *1915 Olayları ve Uluslararası Hukuk* çalıştaylar dizisine, 2017 senesinde de devam etmeyi hedeflemektedir.

Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş **Konferanslar Dizisi**

Jeopolitik ağırlık merkezi Avro-Atlantik'ten Asya-Pasifik'e kaymakta olan dünyada, değişen jeopolitik bağlam içinde Türkiye'nin karşı karşıya olduğu sorun ve fırsatların farklı ilişkisellikler içerisinde kavranması amacıyla faaliyetlerini sürdüren AVİM, çalışmalarını Avrasya bölgesinin iki temel noktası olan Balkanlar-Kafkasya hattında yoğunlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Kafkasya'da Türkiye'yi ilgilendiren en temel meselelerden biri olan Türk-Ermeni ilişkileri hakkındaki çalışmalarını da hassasiyetle sürdürmektedir.

Türk-Ermeni ilişkilerini odak noktasına alan çalışmalarının bir bileşeni olarak AVİM, 2016 senesinde "Ermeni meselesi" üzerine çalışmalarda bulunmuş Türk ve yabancı akademisyenler ve Türkiye'nin bu konuya dair dış politikasının yürütülmesinde rol almış diplomatların konuşmacı olduğu *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* başlıklı bir konferanslar dizisini gerçekleştirmiştir.

Sırasıyla E. Büyükelçi Dr. M. Şükrü Elekdağ, Prof. Dr. Seçil Karal Akgün, E. Büyükelçi Kadri Ecvet Tezcan, Prof. Dr. Kemal Çiçek, Prof. Dr. Hikmet Özdemir, E. Büyükelçi Dr. Osman Faruk Loğoğlu, Jeremy Salt, Prof. Dr. Mustafa Budak, Yrd. Doç. Dr. Christopher Gunn, Prof. Dr. Haluk Selvi'nin konuşmacı oldukları *Ermeni Sorunu 2016: 10 Görüş* konferanslar dizisi 2017 senesinde de devam edecektir. Bu konferanslarda yapılan konuşmaların aynı başlıklı bir konferans kitabında yayınlanması öngörülmektedir.

AVİM 2016 Yıllık Rapor

Kadromuz

E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem, *Onursal Başkan*

E. Büyükelçi Alev Kılıç, *Başkan*

E. Büyükelçi Yiğit Alpogan, *Danışman*

Aslan Yavuz Şir, *Kıdemli Analist*

Dr. Turgut Kerem Tuncel, *Kıdemli Analist*

Hazel Çağan Elbir, *Analist*

Özge Nur Öğütcü, *Analist*

Ali Murat Taşkent, *Analist*

Mehmet Oğuzhan Tulun, *Analist*

Teoman Ertuğrul Tulun, *Analist*

Maxime Gauin, *Misafir Akademisyen*

Hülya Önalp, *Başkan Asistanı*

Ali Kenan Erbulan, *İdari İşler Sorumlusu*

E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem, *Onursal Başkan*

E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1975 yılında Dışişleri Bakanlığına meslek memuru olarak girmiştir. Almanya Başkonsolosu (1975-1979), Dışişleri Bakanlığı Personel Genel Müdürü (1979-1981), İstihbarat ve Araştırma Genel Müdürü (1981-1983), Bulgaristan Türkiye Büyükelçisi (1983-1989), Dışişleri Bakanlığı'nda Müsteşar Yardımcılığı (1989-1992), Vatikan nezdinde Büyükelçi (1992-1995), UNESCO nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi (1995-1997) olarak görev yapmıştır.

1998 yılında emekli olduktan sonra, E. Büyükelçi Lütem 2001-2008 yıllarında Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi'nde (ASAM) Ermeni Araştırmaları Enstitüsü ve 2009-2012 yılları arasında AVİM Başkanı olarak görev yapmıştır.

E. Büyükelçi Lütem *Ermeni Araştırmaları* (2001'den itibaren), *Review of Armenian Studies* (2002'den itibaren) ve *Uluslararası Suçlar ve Tarih* (Türkçe ve İngilizce; 2005'ten itibaren) dergilerinin editörlüğünü yürütmektedir.

Eserleri:

- Türk-Bulgar İlişkileri 1983-1989 vol.1, ASAM, Ankara, 2000
- Balkan Diplomasisi, ASAM, Ankara, 2001
- Ermeni Sorunu El Kitabı, ASAM-TEİMK, Ankara, 2003
- Türk-Bulgar İlişkileri 1986-1987 vol. 2, ASAM, Ankara, 2005
- Ermeni Terörü, ASAM, Ankara, 2007
- Ermeni Sorunu: Temel Bilgi ve Belgeler, AVİM, Ankara, 2009.

İletişim:

oelutem@avim.org.tr

E. Büyükelçi Alev KILIÇ, AVİM Başkanı

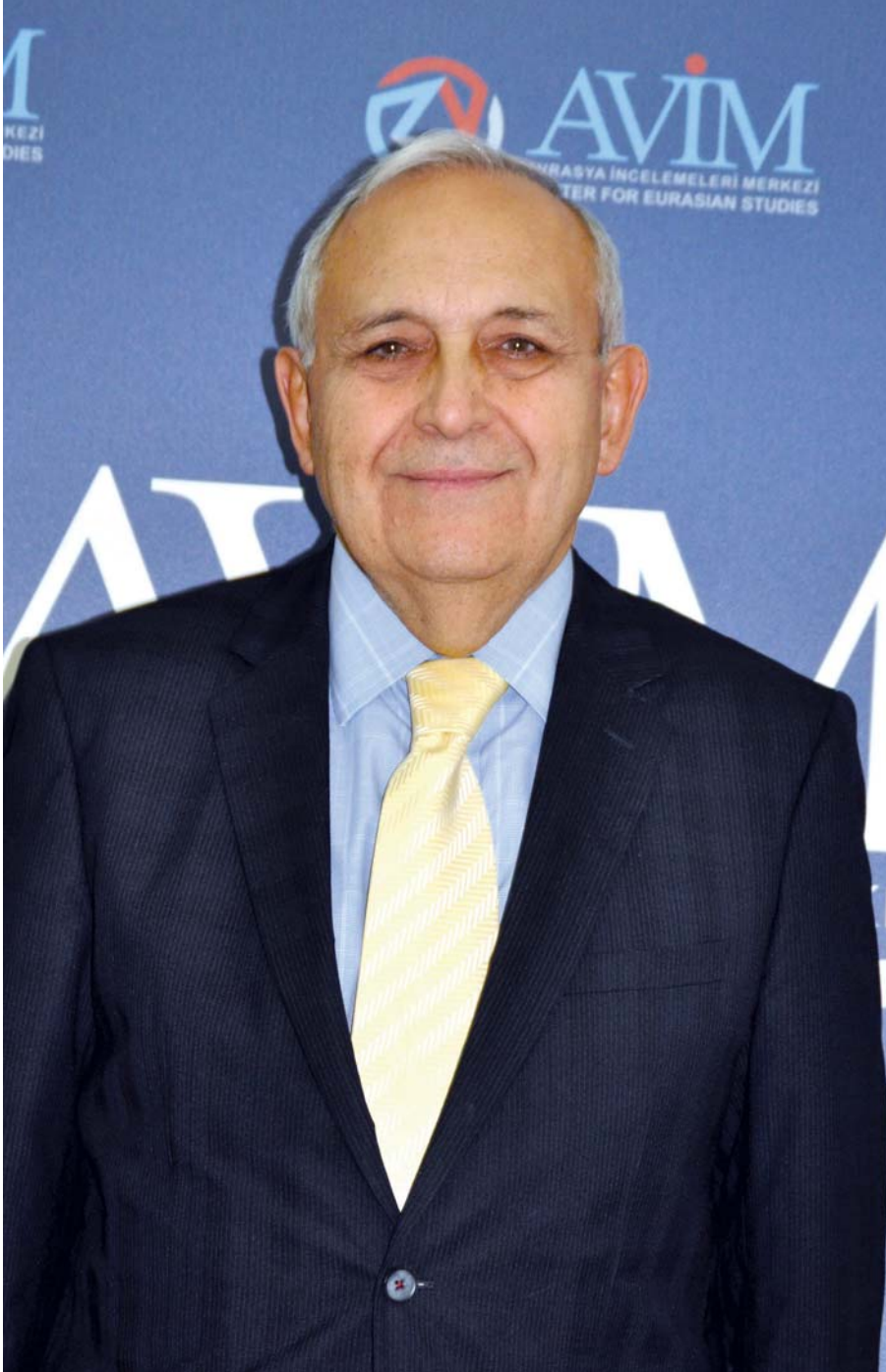
E. Büyükelçi Alev Kılıç, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden 1968 yılında mezun olmuştur. 1969 yılında, Dışişleri Bakanlığı'na meslek memuru olarak giren E. Büyükelçi Alev Kılıç, Ürdün (1972-1974), Münih-Almanya (1974-1977), Dışişleri Bakanlığı Ankara (1977-1979), Bonn-Almanya (1979-1983), Dışişleri Bakanlığı Ankara (1983-1985)'da çeşitli görevlerde bulunmuştur. Sofya Büyükelçiliği'nde Birinci Müsteşar (1985-1991), Orta Asya, Kafkasya ve Slav Ülkeleri Dairesi'nde Genel Müdür Yardımcısı (1991-1996), Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Türkiye Büyükelçisi (1996-1998), Avrupa Konseyi Daimi Temsilciliği'nde Daimi Temsilci, Büyükelçi (1998-2002), Ekonomik İşler Müsteşar Yardımcısı, (2002-2004), Bern Türkiye Büyükelçisi (2004-2009), Meksika Türkiye Büyükelçisi (2009-2011) görevlerinde bulunmuştur.

E. Büyükelçi Alev Kılıç, Dışişleri Bakanlığı'ndan 2011 yılında emekli olmuştur.

2013 yılından bu yana AVİM Başkanıdır.

İletişim: akilic@avim.org.tr

E. Büyükelçi Yiğit ALPOGAN, *AVİM Danışmanı*

E. Büyükelçi Yiğit Alpogan, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden 1967 yılında mezun olduktan sonra, 1968 yılında Dışişleri Bakanlığı'nda meslek memuru olarak göreve başlamıştır. Merkezde ve yurt dışındaki çeşitli görevlerde bulunan E. Büyükelçi Alpogan, merkezde Şube Müdürlüğü'nden Müsteşar Yardımcılığı'na kadar muhtelif kademelerde hizmet etmiş, yurt dışında Tokyo Büyükelçiliği (1972-1975) ve Lefkoşa Büyükelçiliği'nde (1975-1977) Başkatip, BM Cenevre Ofisi Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği'nde Müsteşar (1979-1983), Lahey Büyükelçiliği'nde Birinci Müsteşar (1985-1989) ve Atina Büyükelçiliği'nde Elçi-Müsteşar (1991-1995) olarak görev yapmıştır.

1995 yılında Büyükelçiliğe yükselen E. Büyükelçi Alpogan, Türkiye Aşgabat Büyükelçisi (1995-1998) ve Türkiye Atina Büyükelçisi (2001-2004) görevlerinde bulunmuş, daha sonra Türkiye Cumhuriyeti Milli Güvenlik Kurulu'nun ilk sivil Genel Sekreteri (2004-2007) olarak atanmıştır. 2007-2010 yıllarında Türkiye Londra Büyükelçisi olarak görev yapan E. Büyükelçi Alpogan, 2010 yılında emekliliğini takiben aynı yıl Barselona'da faaliyete geçen Akdeniz İçin Birlik Genel Sekreterliği'ne katılarak görev süresinin bittiği 30 Haziran 2016'ya kadar Genel Sekreter Yardımcısı görevini yürütmüştür.

E. Büyükelçi Alpogan, Aralık 2016 yılında danışman olarak AVİM kadrosuna katılmıştır.

İletişim: yalpogan@avim.org.tr

Aslan Yavuz ŞİR, Kıdemli Analist

Aslan Yavuz Şir, Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden 2004 yılında mezun olmuştur. 2007'de Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Avrasya Araştırmaları ve Avrupa Araştırmaları alanlarında iki yüksek lisans derecesi almıştır. Halen Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde doktora adaydır.

Şir, 2006-2009 yılları arasında Global Strateji Enstitüsü ve Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi'nde analist olarak çalışmıştır. 2009 yılından bu yana AVİM'de Kıdemli Analist olarak görev yapmaktadır.

Şir'in çalışma alanları Post-Sovyet çalışmaları, Orta Asya, Karadeniz ve Güney Kafkasya, uyuşmazlıkların çözümlenmesi ve Türk-Ermeni ilişkileridir.

Aslan Yavuz Şir'in makaleleri *Review of Armenian Studies*, *Global strategy Journal*, *Harvard Central Eurasian Studies Review*, *Ortadoğu Analiz*, *Eurasia Critic* ve *Daily Sabah*'da yayınlanmıştır.

İletişim:

ayavuzsir@avim.org.tr

<https://tr.linkedin.com/in/aslan-yavuz-sir-6b239454>

<https://metu.academia.edu/AslanYavuzSir>

Dr. Turgut Kerem TUNCEL, Kıdemli Analist

Dr. Turgut Kerem Tuncel, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji (ana dal) ve Sosyoloji (yan dal) bölümlerinden 2001 yılında mezun oldu. Yüksek lisans derecesini 2002 yılında Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden alan Dr. Tuncel, 2014 yılında *Università degli Studi di Trento* Sosyoloji ve Sosyal Araştırmalar Doktora Programı'ndan doktora derecesini kazanmıştır. Dr. Tuncel, doktora çalışmaları esnasında, *University of Michigan, Ann Arbor* bünyesindeki Ermeni Çalışmaları Programı'nda misafir araştırmacı olarak akademik çalışmalarını sürdürmüştür.

2001-2009 yılları arasında Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Siyaset Bilimi bölümlerinde araştırma görevlisi olarak çalışan Dr. Tuncel, Ocak 2015 tarihinden bu yana AVİM bünyesinde görev yapmaktadır. Bu tarihten beri, *Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History Dergisi*'nin sorumlu yazı işleri müdürlüğünü de yürütmektedir.

Dr. Tuncel, *Armenian Diaspora: Diaspora, State and the Imagination of the Republic of Armenia* başlıklı kitabın yazarıdır. *Review of Armenian Studies* ve *Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History* dergilerinde akademik makaleleri yayınlanmıştır. Çeşitli Türk ve yabancı yayın organlarında Avrasya, Geniş Karadeniz Bölgesi ve Kafkasya'daki güncel politik gelişmeler üzerine değerlendirme yazıları yazmaktadır.

İletişim:

tuncel@avim.org.tr

<https://tr.linkedin.com/in/turgut-tuncel-54a3539b>

<https://unitn.academia.edu/turgutturgut>

Hazel Çağın ELBİR, *Analist*

Hazel Çağın Elbir, 2008 yılında Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu. 2012 yılında ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden yüksek lisans derecesini aldı.

Yüksek lisans tezini Ermeni terörü ve Türk basını üzerine yazan Çağın Elbir, 2006 yılında TBMM'de, 2007 yılında Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi'nde ve Global Strateji Enstitüsü'nde staj yapmıştır. 2008 yılında Global Strateji Enstitüsü'nde dört ay süreyle Balkan uzmanı olarak görev almıştır. Çağın Elbir, Şubat 2012 tarihinden bu yana AVİM bünyesinde analist olarak çalışmaktadır. Hali hazırda Atılım Üniversitesi'nde Politik Ekonomi doktora programı öğrencisidir.

Çağın Elbir'in araştırma konuları arasında Avrupa Birliği, Türkiye - ABD İlişkileri, Balkanlar, Kafkasya, propaganda çalışmaları, insanlığa karşı suçlar ve terörizm yer almaktadır.

Çağın Elbir hergün AVİM Günlük Bülteni'nin Avrupa bölümünü hazırlamaktadır.

İletişim:

hcagan@avim.org.tr

<https://tr.linkedin.com/in/hazelcagan>

<https://metu.academia.edu/HazelCagan>

Özge Nur ÖĞÜTCÜ, *Analist*

Özge Nur Öğütçü, 2009 yılında Başkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisans derecesini Gelişmiş Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Araştırmaları üzerine *CIFE, Institut Européen des Hautes Études Internationales* ve Bilgi Üniversitesi'nin ortak düzenlediği çift diploma programı tamamlayarak 2013 yılında aldı. Mart 2011 ve Eylül 2011 tarihleri arasında NATO Genel Merkezi Kamu Diplomasisi Bölümü'nde tamamladığı altı aylık bir staj döneminin ardından yine Kamu Diplomasisi Bölümü'nde altı ay sözleşmeli personel olarak çalıştı. Bir çok staj deneyiminin yanı sıra ulusal ve uluslararası etkinliklerin organizasyonlarında yer almıştır.

Özge Nur Öğütçü, Ekim 2013'ten bu yana AVİM bünyesinde analist olarak çalışmaktadır. Halen, Ankara Üniversitesi Su Politikaları ve Güvenliği Programında yüksek lisans çalışmalarına devam etmektedir.

Öğütçü'nün araştırma alanları arasında enerji güvenliği, Orta Asya, İran ve uluslararası örgütler gibi konular yer almaktadır. Öğütçü ayrıca, Proje Döngüsü Yönetimi ve Uygulamalı Eğitim Programı Koordinasyonu alanında da çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğütçü, AVİM Günlük Bülteni'nin Balkan bölümünü hazırlamaktadır.

İletişim:

o.ogutcu@avim.org.tr

<https://tr.linkedin.com/in/özge-öğütçü-1110 b610>

Ali Murat TAŞKENT, *Analist*

Ali Murat Taşkent, 2007 yılında Başkent Üniversitesi İktisat Bölümünden mezun oldu. 2008-2012 yılları arasında Moskova'da özel sektörde çalıştı.

Taşkent, Nisan 2015 tarihinden bu yana AVİM bünyesinde çalışmaktadır.

Kafkasya, Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası ve bölgesel örgütler Ali Murat Taşkent'in araştırma konuları arasındadır.

İletişim:

taskent@avim.org.tr

Mehmet Oğuzhan TULUN, *Analist*

Mehmet Oğuzhan Tulun, lisans eğitimini *McGill University* Sosyal Bilimler Fakültesi'nde Siyaset Bilimi (ana dal), Uluslararası İlişkiler (yan dal) ve Tarih (yan dal) üzerine yaparak 2008 yılında mezun oldu. 2012 yılında, Başkent Üniversitesi Avrupa Birliği ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nde Avrupa Birliği Yüksek Lisans Programını tamamladı. 2013 yılında, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin Siyaset Bilimi Doktora Programına kabul edilen Tulun halen doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Tulun, Ekim 2013 tarihinden bu yana AVİM bünyesinde analist olarak çalışmaktadır.

Tulun'un araştırma konuları arasında Balkanlar, Doğu Avrupa, Kafkasya, uluslararası suçlar ve uluslararası tarih ve din-siyaset ilişkisi yer almaktadır.

İletişim:

motulun@avim.org.tr

<https://ankara.academia.edu/MehmetO%C4%9FuzhanTulun>

Teoman Ertuğrul TULUN, *Analist*

Teoman Ertuğrul Tulun, lisans eğitimini *McGill University* Siyaset Bilimi (ana dal), Uluslararası İlişkiler (yan dal) ve Tarih (yan dal) üzerine yaparak 2003 yılında mezun oldu. 2003-2004 seneleri arasında Avrupa Birliği İletişim Grubu'nda kıdemli araştırma görevlisi olarak çalıştı.

Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde 2004-2006 seneleri arasında araştırma görevlisi olarak çalışan Tulun, 2009 yılında Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden yüksek lisans derecesini aldı.

Tulun, 2010 senesinden bu yana Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde doktora çalışmalarına devam etmektedir. 2010-2015 seneleri arasında Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünde araştırma görevlisi ve öğretim asistanı olarak çalışan Tulun, 2012-2015 seneleri arasında aynı bölümde Sosyolojiye Giriş ve Siyaset Bilimine Giriş I derslerini vermiştir.

Tulun, Ağustos 2016 tarihinden bu yana AVİM bünyesinde çalışmaktadır.

İletişim:

tetulun@avim.org.tr

<https://www.linkedin.com/in/teoman-ertu%C4%9Frul-tulun-57508a10b?trk=hp-identity-name>

<https://bilkent.academia.edu/TeomanTulun>

Maxime GAUIN, *Misafir Akademisyen*

Maxime Gauin, Ağustos 2012'den bu yana MAVİM bünyesinde misafir akademisyen olarak araştırmalarını sürdürmektedir.

Tarih alanındaki lisans derecesini *université Bordeaux-III*'da (2005), Çağdaş Tarih alanındaki yüksek lisans derecesini ise *université Paris-I-Sorbonne* ve *École normale supérieure de Lyon*'da tamamlamıştır (2010). Gauin, halen Orta Doğu Teknik Üniversitesi Tarih Bölümü'nde doktora adaydır.

Gauin, *European Journal of International Law*, *Journal of Muslim Minority Affairs*, *International Review of Turkish Studies* ve diğer hakemli dergilerde akademik makaleler yayınlamıştır. Ayrıca, *Hürriyet Daily News*, *Daily Sabah*, *Haaretz*, *The Jerusalem Post*, ve *Cumhuriyet* gibi yayın organlarında yazıları yayınlanmaktadır.

Gauin, Ermeni meselesinin ve Fransız-Türk ilişkilerinin çağdaş yönleriyle ilgili olarak çalışmalar yapmaktadır.

İletişim:

gauin.maxime@wanadoo.fr

<https://tr.linkedin.com/in/maxime-gauin-55329b94>

<https://metu.academia.edu/MaximeGauin>

Hülya ÖNALP, *Başkan Asistanı*

Hülya Önalp, 1994 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nden mezun oldu. 1996-2002 yılları arasında YAYSAT A.Ş.'de dergi tiraj planlama sorumlusu, 2002-2004 yılları arasında Dergi Pazarlama Planlama A.Ş.'de Ankara Bölge planlama sorumlusu ve 2005-2008 yılları arasında Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi'nde yayın satış ve abone sorumlusu olarak görev yaptı. 2009 yılından beri AVİM'de başkan asistanlığı görevini sürdürmektedir.

İletişim:

honalp@avim.org.tr

Ali Kenan ERBULAN, *İdari İşler Sorumlusu*

Ali Kenan Erbulan, Anadolu Üniversitesi İşletme bölümü mezunudur. 1999-2010 yılları arasında çeşitli firmalarda yönetim-satış- idari işler görevlerinde bulunmuştur.

Kasım 2010 tarihi itibarıyla AVİM'de idari işler sorumlusu olarak görev yapmaktadır.

İletişim:

aerbulan@avim.org.tr

AVİM 2016 Yıllık Rapor

2017 Yılına Bakış

2017 YILINA BAKIŞ

2017 yılı dünya dengelerindeki değişim ve dönüşümün daha da hızlanacağı ve belirginleşeceği bir dönem olmaya aday görünmektedir. Yaklaşık dört asırdır küresel gelişmelere öncülük eden, bunlara kimliğini veren ve damgasını vuran Batı'nın düzenleyici mutlak rolü sulanmakta ve Asya'da yeni bir güç odağının gelişmekte olduğu görülmektedir.

ABD'de iş başına gelen yeni yönetim, Avrupa Birliği'nin lokomotif ülkelerinden Almanya ve Fransa'da yeni yönetimleri belirleyecek seçimler, küresel değişimi hem etkileyecek hem de bunlardan etkilenenektir. Dünyanın halen tartışmasız başat gücü ABD'nin "önce Amerika" sloganının diğer ülkelere de kendi önceliklerini çağrıştıracığı kuşkusuzdur. Bu şekilde yeni bir öncelik ve güç mücadelesinin tohumları atılmış olmaktadır. ABD'deki yeni yönetimin *Trans-Pasifik Ticaret ve Ortaklık Anlaşması*'ndan geri çekileceği yönündeki söylemlerini hayata geçirmesi halinde Asya'nın, Rusya ve Çin etrafında daha güçlü bir şekilde bütünleşmesi kolaylaşmış olacaktır.

Batı'da yükselen yabancı düşmanlığı ve İslamofobi, ABD'de içine kapanma eğilimini ve Avrupa'da esasen bir süredir gündemde olan "Avrupa kalesi" yaklaşımını daha da güçlendirebilecektir. Bugün ulaştığı yaşam düzeyini kendi sınırlı kaynaklarıyla sürdürmesi mümkün olmayan Avrupa Birliği ülkelerinin içe kapanması ise sıkıntıları azaltmak bir yana, daha da artırabilecek, yüzyıllar boyu oluşan birikimler hızla erimeye başlayabilecektir.

Peki gelecek bu kadar karamsar mıdır? Olmayabilir. AVİM, Türkiye'nin Batı ve Doğu ile ilişkilerinin bu endişelere ışık tutabilecek bir turnusol kağıdı göstergesi olabileceğini düşünmektedir. Türkiye, Batı ittifakının güçlü ve güven duyulması gereken bir üyesidir. Bu ittifakın askeri ayağı NATO'nun temel taşlarından bir tanesidir. Ancak, bu ittifakın Türkiye bakımından siyasi ve ekonomik ayağını oluşturan Avrupa Birliği'nden sürekli dışlanagelmektedir. Bu çifte standartlı yaklaşımı sürdürürebilmek giderek zorlaşacaktır.

Türkiye'nin, Doğu ile ilişkilerinin de geliştirilmeye ihtiyacı vardır. Özellikle Orta Asya Cumhuriyetleri ile çok yönlü yakın bağları, Türkiye'nin Asya açılımında önemli bir zemin oluşturmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye'nin bu yaklaşımının ve açılımının Asya'nın önemli iki gücü Rusya ve Çin tarafından anlaşıldığını ve paylaşıldığını söylemek zordur.

AVİM, Türkiye'nin karşı karşıya olduğu siyasi engellemeleri, uğraş alanı itibarıyla, yakından izleme olanağı bulmaktadır. Bunlardan önde gelen biri tek yanlı, bağnaz

Ermeni iddialarına sağlanan destektir. Bu desteğin arkasındaki içgüdüler neyin olmaması gerektiğinin de iz düşümüdür. AVİM, bu sorunla ilgili tutarlı ve yapıcı çalışmalarını kararlılıkla sürdürecektir. Önümüzdeki yıl da periyodik dergi yayınlarımız aynı özenle devam edecektir. 2017 yılında periyodik dergi yayınlarımıza, AVİM yönetimine çok yakın bir zamanda katılan E. Büyükelçi Yiğit Alpogan'ın da katkısı ile, Avrasya'yı esas alan bir dördüncüsünü eklemeyi öngörmekteyiz.

2017 ve sonrasına ilişkin iyimser bir gelecek bekliyorsak, küresel ekonomik pastanın büyümesinin bölgesel ve küresel barış ve istikrar gerektirdiğini, bu pastanın paylaşımında da yeni paydaşların bulunduğu bilincinde hareket edilmesi zorunluluğunu hatırlamak gerekecektir.

AVİM Başkanı
E. Büyükelçi
Alev KILIÇ

AVİM 2016 Yıllık Rapor

AVİM Yayınları

AVİM Kitapları

Gürcistan'daki Müslüman Topluluklar: Azınlık Hakları, Kimlik, Siyaset

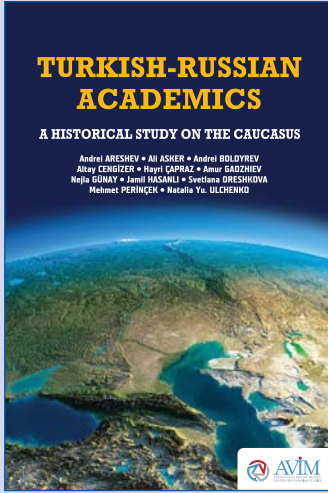
Editörler: Ayşegül Aydınğün, Ali Asker, Aslan Yavuz Şir

Yayın Tarihi: Haziran 2016

Dil: Türkçe

ISBN: 97605601974

(Karton kapaklı, 428 sayfa)

Turkish-Russian Academics: A Historical Study on the Caucasus

Editör: AVİM

Yayın Tarihi: Nisan 2016

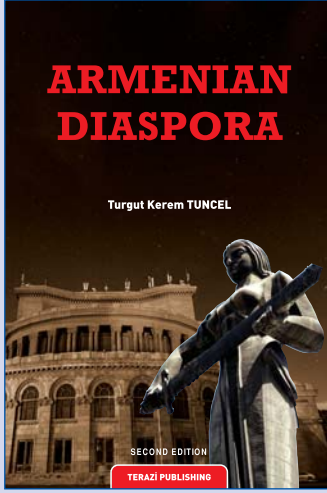
Yayınevi: Terazi Yayınları

Dil: İngilizce

ISBN: 9786056061967

(Karton kapaklı, 248 sayfa)

AVİM Kitapları

**Armenian Diaspora:
Diaspora, State and the Imagination of the
Republic of Armenia**

Yazar: Turgut Kerem Tuncel

Yayın Tarihi: İlk baskı Aralık 2014; ikinci baskı
Ağustos 2015

Dil: Türkçe

ISBN: 9786056061950

(Karton kapaklı, 342 sayfa)

**Balkan Savaşlarında Rumeli Türkleri
Kırımlar - Kıyımlar – Göçler (1821-1913)**

Yazar: Bilâl N. Şimşir

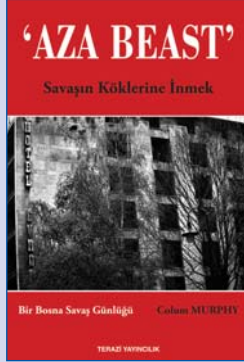
Yayın Tarihi: Eylül 2014

Dil: Türkçe

ISBN: 978-605-60619-4-3

(Karton kapaklı, 312 sayfa)

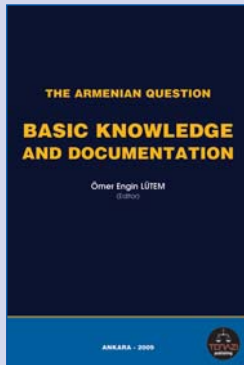
AVİM Kitapları

'Aza Beast'
Savaşın Köklerine İnmek
- Bir Bosna Savaşı Günlüğü -
Yazar: Colum Murphy
Çeviri: M. Sina Baydur
Yayın Tarihi: 2013
Dil: Türkçe
ISBN: 978-605-60619-3-6
 (Karton kapaklı, 368 sayfa)

Ermeni Sorunu
Temel Bilgi ve Belgeler
Yazar: Ömer Engin Lütem
Yayın Tarihi: 2009
Dil: Türkçe
ISBN: ISBN 978-605-60619-1-2
 (Karton kapaklı, 520 sayfa)

The Armenian Question
Basic Knowledge and Documentation
Yazar: Ömer Engin Lütem
Yayın Tarihi: 2009
Dil: İngilizce
ISBN: ISBN 978-605-60619-0-5
 (Karton kapaklı, 470 sayfa)

AVİM Konferans Kitapları

- **Regional Integrated Transport Corridors Project.** Sayı: 1, Ankara, Mayıs 2013. (İngilizce)
- **A General Look at Asia and Turkey's Priorities: Prospects and Priorities of Turkey in Asia.** Sayı: 2, Ankara Haziran 2013. (İngilizce)
- **Turkey in the Troika of G-20, Preparing to Assume the Chair in 2015.** Sayı: 3, Ankara Kasım 2013. (İngilizce)
- **Avrasya Perspektifleri: Kazakistan ve Türkiye'den Bakış.** Sayı: 4, Ankara Şubat 2014.
- **Caucasus and Azerbaijan.** Sayı: 5, İstanbul Mart 2014. (İngilizce)
- **South East Europe, The Balkans: Prospects for the Region.** Sayı: 6, Ankara Mart 2014. (İngilizce)
- **Turkish-Armenian Dialogue.** Sayı: 7, Ankara Nisan 2014. (İngilizce)
- **Turkey's and Taiwan's Outlook on Eurasia-Pacific.** Sayı: 8, Ankara Mayıs 2014. (İngilizce)
- **Turkey-Iran: Regional Cooperation in an Evolving Eurasian Geography with a Focus on the Caucasus and Central Asia.** Sayı: 9, Ankara Mayıs 2014. (İngilizce)
- **The Armenian-Azerbaijani Nagorno-Karabakh Conflict: A Threat to Regional Peace, Security and Neighborly Relations.** Sayı: 10, Ankara Kasım 2014. (İngilizce)
- **Regional Cooperation Possibilities and Prospects for the Future in the Caucasus.** Sayı: 11, Ankara Aralık 2014. (İngilizce)
- **The 'Sociological Turn' of Taiwan-China Relations.** Sayı: 12, Ankara Aralık 2014. (İngilizce)
- **28 Ocak AİHM Perinçek-İsviçre Duruşmasının Işığında Türk-Ermeni Sorunu.** Sayı: 13, Ankara Şubat 2015.
- **Turkic Council and Cooperation in Eurasia in the Light of Developments Across the Region.** Sayı: 14, Ankara Şubat 2015. (İngilizce)
- **Prospects for Turkish-Armenian Relations.** Sayı: 15, Ankara Nisan 2015. (İngilizce)
- **Policy of Mass Killings in the Early 20th Century in Colonial Africa: The Case of Genocide in Namibia and the Lessons Learned.** Sayı: 16, Ankara Aralık 2015. (İngilizce)
- **Security and Stability Concerns in the South Caucasus.** Sayı: 17, Ankara Mayıs 2015. (İngilizce)
- **Projections for the Future of Turkish-Armenian Relations.** Sayı: 18, Ankara Mart 2016. (İngilizce)
- **"11. Asya - Avrupa Zirvesi Öncesi Moğolistan'daki Güncel Durum, Moğolistan'ın Bölgesel Potansiyeli ve Türk-Moğol İlişkileri".** Sayı: 19, Ankara Nisan 2016.

AVİM Raporları

- **Armenians and Syria 1915 and 2013.** Jeremy Salt, No: 1, Şubat 2014. (İngilizce)
- **Avrasya’da Bölgesel Bir İşbirliği Mekanizması: Türk Konseyi.** Ali Çiviler, No: 2 Şubat 2014.
- **1915 Olayları ve Türk-Ermeni Uyuşmazlığı.** No: 3 Şubat 2014
- **Ermeni Apostolik Kilisesi’nde Yaşanan Anlaşmazlıklar.** Mehmet Oğuzhan Tulun, No: 4, Şubat 2014.
- **Dünya Kiliseler Konseyi Nedir?** Mehmet Oğuzhan Tulun, No: 5, Mart 2014.
- **Kör İnanç Olarak İntikamcılık ve Taşnak-ASALA Suikastleri.** Hikmet Özdemir, No: 6, Mart 2014.
- **Regional Security Complex Theory and the South Caucasus: Security Perceptions and Their Reflections on Regional Level.** Özge Nur Öğütçü, No: 7, Ağustos 2014.
- **The Armenian Terrorism and the Turkish Press (1973 - 1984).** Hazel Çağan, No: 8, Ekim 2014.
- **“Cyprus V. Turkey” Kararı: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Uluslararası Hukuk ve Uluslararası Uyuşmazlık Sınavı.** Deniz Akçay. No: 9, Şubat 2016.
- **Uluslararası Hukukta Zarar Giderimi ve Ermeni Talepleri.** Ertan Kiraz, No: 10, Aralık 2016.

